

GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETNO XIII., ST. 28. — CENA 10 DIN

SOBOTA, 5. MARCA 1960

S plenuma Okrajnega odbora SZDL Kranj

SMELO, TODA SMOTRNO

Visoka struktura zaposlenosti - prednost, ki jo moramo izkoristiti
Odločneje preiti k modernejšim oblikam proizvodnje

Kranj, 3. marca.

V prostorih Okrajnega ljudskega odbora v Kranju je bil danes dopoldne plenum Okrajnega odbora SZDL, ki je obravnaval naloge organizacij SZDL pri izpolnjevanju družbenega plana gospodarskega razvoja okraja Kranj za l. 1960.

Poročilo o tem je podal predsednik OLO Vinko Hafner.

Objavljamo ga v nekoliko skrajšani obliki.

S sprejemom družbenih planov pa ji seveda opravljeno šele skromno delo. Zdaj gre za to, da se njihov bolj ali manj tehtno postavljeni predvidevanja v vsakdanji gospodarski praksi tudi uresničujejo. Zato pa je potrebna kar najpopolnejša mobilizacija vseh razpoložljivih materialnih in družbenih činiteljev.

Optimistična, vendar realna predvidevanja

Ugodni gospodarski razvoj zadnjih let je ustvaril pogoje, da se v štirih letih uresničijo pred-

VINKO HAFNER
predsednik OLO Kranj

Neodložljiva naloga

Zadružni svet volijo v teh dneh novih upravnih odborov kmetijskih zadrug. Medtem ko se zadružni sveti volijo vsake dve leti, se upravni odbori volijo vsako leto. Z ozirom na pestro problematiko in mnoge nove naloge, ki soje pred zadružnimi organizacijami prav letos, je treba volitve novih upravnih odborov še posebej dobro pripraviti. Zadružni sveti morajo temeljito premisliti, kdo so tisti ljudje, ki bodo sposobni sprejeti nase odgovorne naloge, ki jih narekuje zadružništvo. Okrajni družbeni plan in ki jih bodo še bolj opredeli občinski družbeni plani.

Volitve ne morejo nadalje mimo političnih vodstev v občinah. — Samo kadrovsko dobro premišljeno in pripravljena vodstva zadrug bodo namreč sposobna zagotoviti nadaljnji razvoj kmetijske proizvodnje v skladu z določili družbenimi načrti.

Predvsem bi v upravne odbore kmetijskih zadrug morali priti ljudje, ki so že doslej s konkretnim sodelovanjem s kmetijsko zadrugo dokazali, da razumejo skupne potrebe zadruge in da so hrkrati spoznali, da je edino na osnovi širše, zadružne kmetijske proizvodnje, mogoče zagotoviti nadaljnji razvoj in pravilno usmeritev kmetijstva. Morali bi se izogniti težjam, da v upravnih odborih pridejo ljudje samo kot predstavniki posameznih krajev. V tem primeru bi ne mogli priti do potrebnih enotnosti zadružnega vodstva, ki pa je prvi pogoj za uspešno delo zadruge.

Pri prvih sestankih zadružnih svetov bodo že to nedeljo, 6. marca, in sicer se bodo sestali zadružni sveti na Čelnici, v Dražgošah in Podlubici. Tem bodo že v naslednjem tednu sledili drugi. Casa za premislek je torej malo in je zato treba s pripravami pobititi.

Hkrati bodo na teh sestankih obravnavali tudi zaključne račune zadružnih organizacij. To bo lepravo priložnost, da se vidijo doseđeni uspehi zadružne proizvodnje in pa pomembljivosti, ki jih bodo morali novi upravnih odborov odstraniti. Nekateri zadružne želijo na istih sejah obravnavati tudi gospodarske plane za tekoče leto. Vendar bi to preveč natrapalo dnevnem red, hkrati pa niso sprejeti niti se občinski družbeni načrti. Zato bi bilo verjetno bolje, da se z obravnavanjem gospodarskih načrtov počaka in se le-te skladi z občinskimi plani. Tako bodo potem zadružni sveti lahko na posebnih sejah bolj natranci razpravljali o gospodarskih načrtih, ne samo formalno, kar pa bi se zgodilo tokrat zaradi navedenih vzrokov.

—

vse družbene sile mobilizirajo se za njihovo izvedbo, pri čemer je treba upoštevati predvsem telesne sredstvene družbeno-ekonomske naloge:

1. Optimistično planiranje in discipliniran odnos do planskih dialogov: Občinski družbeni plan morajo za področje posameznih občin se optimističneje od okrajnega piana postaviti predvidevanja gospodarskega razvoja, pri čemer morajo računati še s precejšnjimi rezervami mnogih gospodarskih organizacij, ki jih okrajni plan ni mogel v celoti upostevati. Sprejete planske obveznosti je treba uveljaviti kot družbeno zahtevo in po odnosu do njih meriti prizadetnost delovnih kolektivov in posameznikov. Od planiranega povečanja proizvodnje in blagovne menjave se namreč odvisna vsa druga predvidevanja našega gospodarskega razvoja in se posebej uresničenje planirane osebne potrošnje.

2. Smotorno in naglo investiranje: Eden osnovnih pogojev za predvideno povečanje proizvodnje je smotrna politička investiranja. Pri tem je treba zlasti poudariti potrebo po združevanju trenutno razpoložljivih sredstev gospodarskih organizacij in ozigosati tista vodstva podjetij, ki ozkorčno in ljubosumno čepe na neizkorisnitvenih sredstvih in tako onemogočajo njihovo naglo uporabo za najpotrebejše namene. — Prav tako pa je treba vedeti, da se mora za sredstva, posojena preko združevanja, zagotoviti realno možnost vrnitve v gospodarsko vzpodbuditi gospodarske organizacije, da jih nudijo na razpolago.

Pri vseh novih investicijah naj se upoštevajo najsodobnejši tehnološki postopki, vključujuči pri tem tudi razne možnosti avtomatizacije.

Izkusnje iz leta 1959, ko smo izpolnili plan gospodarskih investicij s približno 80 odstotki, jasno kažejo skodljive posledice nesmernega postavljenega ali prepočasi izvajanega investicijskega programa nekaterih podjetij. Saj

(Nadaljevanje na 3. strani)

Paziti moramo, da dosedanji gospodarski razvoj ne postane ovira za hitrejši nadaljni razvoj

Družbeni bruto proizvod, kot najbolj splošen pokazatelj gospodarskega razvoja okraja, naj bi se v letu 1960 povečal na 126,665 milijonov, kar je za 11,4 odstotka več kot v letu 1959 in za 1,3 odstotka več, kot je predvideno z okrajnim družbenim pespektivnim planom.

Narodni dohodek bo znašal 54.593 milijonov, kar je za 10,6 odstotka več kot v letu 1959 in za 4 odstotke manj kot predvidevanje pespektivnega plana. Razlika 4 odstotka nastaja zaradi spremenjenih tarif prometnega davka, medtem ko bo stvarno tudi pri narodnem dohodku perspektivni plan prekoračen.

Obseg proizvodnje, računan po stalnih enotnih cenah, naj bi se v letu 1960 povečal za 10,5% ob povečanju zaposlenosti z 1,6 odstotka, s čimer bi bilo doseženo povečanje produktivnosti dela za približno 9 odstotkov.

Skupne investicije bodo znasele v letu 1960 9 milijard in 989 milijonov ali 29,7 odstotka več kot v letu 1959. Pri tem se bodo povečale gospodarske investicije od lanskih 4 milijard in 526 milijonov na 6 milijard in 250 milijonov ali za 38,1 odstotka, negospodarske pa odlanskih 3 milijard in 172 milijonov na 3 milijarde in 739 milijonov ali za 17,8 odstotka.

Osebna potrošnja se bo ob planiranem porastu obsega proizvodnje in produktivnosti dela realno povečala za 7,7 odstotka ali povprečno na prebivalca za 6,7 odstotka. Osebni dohodki zaposlenih naj bi se povečali za približno 19 odstotkov, od tega na račun povečane produktivnosti dela za 9 odstotkov.

Tako postavljena predvidevanja družbenega plana so seveda optimistična, vendar so v skladu s postavkami družbenega plana in preračunana na naše stvarne zmogljivosti. Dosegli pa so le pod pogojem, da jih bomo vzel kot resno zadolžitev in mobilizirali za njihovo uresničitev vse naše materialne in duhovne zmogljivosti.

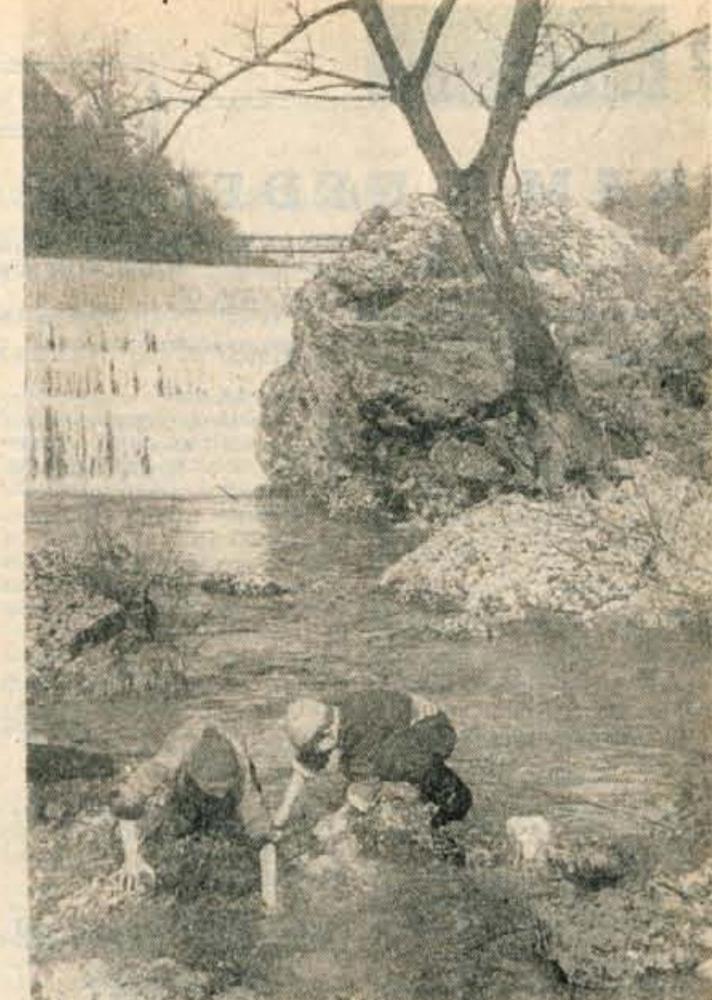
Osebna potrošnja bo rasta vzporedno s proizvodnjo

Da bi uresničili navedena predvidevanja okrajnega družbenega plana, je potrebno, da se

vse družbene sile mobilizirajo nje v letu 1960 je smotrna politika investiranja. Pri tem je treba zlasti poudariti potrebo po združevanju trenutno razpoložljivih sredstev gospodarskih organizacij in ozigosati tista vodstva podjetij, ki ozkorčno in ljubosumno čepe na neizkorisnitvenih sredstvih in tako onemogočajo njihovo naglo uporabo za najpotrebejše namene. — Prav tako pa je treba vedeti, da se mora za sredstva, posojena preko združevanja, zagotoviti realno možnost vrnitve v gospodarsko vzpodbuditi gospodarske organizacije, da jih nudijo na razpolago.

Pri vseh novih investicijah naj se upoštevajo najsodobnejši tehnološki postopki, vključujuči pri tem tudi razne možnosti avtomatizacije.

Izkusnje iz leta 1959, ko smo izpolnili plan gospodarskih investicij s približno 80 odstotki, jasno kažejo skodljive posledice nesmernega postavljenega ali prepočasi izvajanega investicijskega programa nekaterih podjetij. Saj

Komaj so skopne zadnje kope snega in Kokra že ni več mrzla ...

Delavski svet jeseniške Železarne potrdil zaključni račun za leto 1959

Na 25. redni seji delavskega sveta jeseniške Železarne, ki je bil v sredo, 2. marca, so med drugim razpravljali o zaključnem računu podjetja za 1. 1959. Po obširni obrazložitvi, ki jo je podal direktor gospodarsko računskega sektorja Stanko Ravnik in daljši razpravi, je delavski svet odobril zaključni račun.

Uvodoma je bilo poudarjeno, da je delovni kolektiv jeseniške Železarne dosegel v 10-letni dobi delavskega samoupravljanja velike uspehe. Da so uspehe naizvirne prikazali, so vrednost blagovne proizvodnje dosegene leta 1959 preračunali po cenenah v lanskem letu in jo primerjali z lanskim. Iz primerjave se vidi, da so v tem času po vrednosti proizvodnjo podvajili. Leta 1959 so proizvedli za nekaj nad 15 milijard 319 milijonov dinarjev proizvodov, lani pa 30 milijard 664 milijonov dinarjev.

Celotni dohodek jeseniške Železarne je bil lani za 14,5% več kot leto prej, v tem razmerju pa so se povečali tudi osebni dohodki.

V živahnji razpravi se je zvrstilo nekaj diskutantov, ki so zlasti načeli vprašanje delitve osebnih prejemkov, discipline v podjetju, vprašanje stojin, prevoza delavcev na delo in nekatere druge probleme. Najzanimivejša je bila razprava, na kakšen način razdeliti preostal del iz osebnih dohodkov. Tu so bila mišljena deljena. Tarifni pravilnik določa v svojem 61. členu, da se razdeli zasluk na tarifih, tako imenovani dohodek po naslednjem ključu: kdor je zaposlen od 3 mesecev do 1 leta 80%, od 1 do 5 let 90%, od 5 do 10 let pa 100% itd. Tisti, ki je nad 15 let zaposlen v tovarni, pa je udeležen 120% od predvidene višine. Sedaj pa je tu nastal problem, če je to najbolj pravilno, oziroma v skladu z napori, da se zagrajevanje simbola približa zagrajevanju po učinku, po doseženem uspehu. Delavski svet je izglasoval, da se upošteva tarifni pravilnik.

V razpravi so sodelovali še Ivo Seifie, ki je poudaril potrebo tudi po modernizaciji trgovine, sicer prizadevanja za večjo tržno proizvodnjo kmetijskih poslovnih rezultatov v naporih za boljšo oskrbo industrijskih centrov, dalje Tone Hafner, ki je govoril o investicijah v kmetijstvu in o fluktuaciji delovne sile na kmetijskih posestvih, itd.

-

DELEGATI PLENUMA OKRAJNEGA ODBORA SZDL Kranj MED ZASEDANJEM

KAM V NEDELJO?

RAVNE

Danes ob 19. uri bo v mladinskem domu v Ravneh pri Tržiču ustanovni občni zbor občinskega odbora Ljudske tehnike Tržič.

KRANJ

Danes bo v Prešernovem gledališču ob 19. uri občni zbor Turistično - olepševalnega društva Kranj, zatem pa bo zanimivo potopisno predavanje z naslovom »Svica v besedi, sliki in glasbi«, ki ga bo vodil Stane Tavčar ob predvajjanju 200 barvnih diapositivov.

V nedeljo bo v Prešernovem gledališču kot po navadi ob 10. uri URA PRAVLJIC, ob 16. uri pa Josipa Kulundžića »USODE« v uprizoritvi dramske sekcije Dajaškega doma Kranj.

Ob 8. uri bo v telovadnici Srednje tehnične tekstilne šole zadnje kolo košarkarske gorenjske lige, na krajšču pa nadaljevanje kegljaške republiške lige.

BOHINJ

V nedeljo bo s pričetkom ob 8.30 za člane, članice, mladince in mladinke republiško prvenstvo v sankanju.

JEZERSKO

Dramski sekcija KUD Straža Olševek uprizori v soboto ob 19.30 uri komedijo Pugett »TRIJE FANTJE IN ENO DEKLE«.

KRIZE

V uprizoritvi igralcev KUD Duplje si bodo lahko prebivalci ogledali veseloigro v treh dejanjih Thomasa Braudona CHARLYEVA TETKA.

Stražišče

Danes ob 20. uri prirede v Stražišču v domu Svobode članji DPD Svoboda v počastitev 8. marca - Dneva žena koncert slovenskih narodnih pesmi.

Naklo

V nedeljo ob 16. uri bo v kino dvorani v Naklem Koncert popularnih melodij in povek v izvedbi glasbene šole DPD France Prešeren Kranj pod vodstvom Antonia Borovnice.

Kranjska gora

V soboto in nedeljo bo v Kranjski gori, obkrož s pričetkom v določanskih urah prvenstvo v smučanju za invalide.

Jesenice

V nedeljo ob 14.30 uri v Čufarjevem gledališču uprizoritev M.

V. R.

Delavsko naselje pod Mežaklo

Jesenice

Lani je bilo na Jesenicah do grajenih že 8 novih stanovanjskih blokov. V tem letu pa so že pričeli z gradnjo novih stanovanj za delavce pod Mežaklo. Seveda pa bo treba urediti v tem naselju še trgovine, da bo gospodinjam prihranjen čas in dolga pot v mesto in nazaj. Po hvaliti moramo požrtvovalnost delavec, ki s prostovoljnimi delom pomagajo pri gradnji. Drugi

POPRAVEK

V 24. številki našega lista z dne 24. februarja letos smo v rubriki Iz naših krajev pod naslovom Za gospodinjsko izpopolnitve objavili članek o gospodinjskem tečaju v Virmašah. Tiškarski skrat nam je napravil velikovo pomoto. Za tečaj se je prijavilo 32 kandidatik in ne 90, kakor je bilo objavljeno.

S sodišča

TRGOVANJE S TUJO VALUTO

Po veljavnih deviznih predpisih je vsak državljan, ki na kakršenkoli način pridobi tujo valuto, dolžan ponuditi devize v 15 dneh po prejemu v odkup v Narodni banki. Te predpise skrjo posamezniki deloma iz nevrednosti, deloma pa zaradi spekulativnih nagibov izigravati. M. G. iz Dovjega je prejela postopoma med letom 1958-59 od svojih bratov iz ZDA okrog 250 dolarjev. Namesto, da bi jih pod ugodnejšimi pogoji prodala Narodni banki, je po nasvetu U. R., upravnice pošte v Mojstrani — te je od časa do časa zaupala, kaj v pismih prejema — organizirala pravecato trgovino s tujo valuto. Sodišče je šestim prekupevalec izreklo pogojne zaporne kazni od 3 do 8 mesecov. Eni storilki je izreklo sodni opomin, vsi pa bodo morali plačati tudi stroške kazenskega postopka in povprečno v zneskih od 1.000 do 10.000 din. Vsi tisti, ki so dollarje pretihopalili v inozemstvo, bodo morali razen tega zagovarjati še pri devizni inšpekcijski.

SODELAVCU JE UKRADEL

Dne 16. januarja letos so v obratu LIP - Tomaz Godec -

vzeli izplačilo po končnem delu čim hitreje potekalo, je delovodja Aleksander Pogačnik že pred časom dvignil kuverte s plačami za svojo grupo v mezdrem uradu in jih spravil v obratno pisarno. Ker se je zanesel na poštenost posameznikov, ju pustil dénar kar na mizi v nezakljenjeni pisarni. To je spretno izkoristil J. C., ki je med tem časom prišel v pisarno z namealom, da bi vprašal, kdaj bo plača. Ker v pisarni nikogar ni bilo, je izkoristil ugodno priložnost in vzel iz kupa kuverto z mesečno plačo namenjeno delavcu Janku Zalokarju, v kateri je bilo 25 ti-sod 428 din. Tatvino je sprva zadržal tajil. Sele ko so organi TNZ zbrali neizpodbitne dokaze, je dejanje priznal. Tatvino je izvršil zgolj iz pohlepa po denaru, saj je sicer omenjeni zelo dobro situiran. Na sodišču v Radovljici so ga obsojili samo na 1 mesec in 9 dni zapora, ker je bil toženi tokat prvič pred sodiščem. Storilec je dolžan povrniti stroške kazenskega postopka in vrnil Aleksandru Pogačniku ukrazeno vsoto, ki jo je moral delovodja zaradi neprevidnosti sam plačati oškodovancu.

Bohinjski Bistrici delili mesečne prejemke. Da bi izplačilo po končnem delu čim hitreje potekalo, je delovodja Aleksander Pogačnik že pred časom dvignil kuverte s plačami za svojo grupo v mezdrem uradu in jih spravil v obratno pisarno. Ker se je zanesel na poštenost posameznikov, ju pustil dénar kar na mizi v nezakljenjeni pisarni. To je spretno izkoristil J. C., ki je med tem časom prišel v pisarno z namealom, da bi vprašal, kdaj bo plača. Ker v pisarni nikogar ni bilo, je izkoristil ugodno priložnost in vzel iz kupa kuverto z mesečno plačo namenjeno delavcu Janku Zalokarju, v kateri je bilo 25 ti-sod 428 din. Tatvino je sprva zadržal tajil. Sele ko so organi TNZ zbrali neizpodbitne dokaze, je dejanje priznal. Tatvino je izvršil zgolj iz pohlepa po denaru, saj je sicer omenjeni zelo dobro situiran. Na sodišču v Radovljici so ga obsojili samo na 1 mesec in 9 dni zapora, ker je bil toženi tokat prvič pred sodiščem. Storilec je dolžan povrniti stroške kazenskega postopka in vrnil Aleksandru Pogačniku ukrazeno vsoto, ki jo je moral delovodja zaradi neprevidnosti sam plačati oškodovancu.

Bohinjski Bistrici delili mesečne prejemke. Da bi izplačilo po končnem delu čim hitreje potekalo, je delovodja Aleksander Pogačnik že pred časom dvignil kuverte s plačami za svojo grupo v mezdrem uradu in jih spravil v obratno pisarno. Ker se je zanesel na poštenost posameznikov, ju pustil dénar kar na mizi v nezakljenjeni pisarni. To je spretno izkoristil J. C., ki je med tem časom prišel v pisarno z namealom, da bi vprašal, kdaj bo plača. Ker v pisarni nikogar ni bilo, je izkoristil ugodno priložnost in vzel iz kupa kuverto z mesečno plačo namenjeno delavcu Janku Zalokarju, v kateri je bilo 25 ti-sod 428 din. Tatvino je sprva zadržal tajil. Sele ko so organi TNZ zbrali neizpodbitne dokaze, je dejanje priznal. Tatvino je izvršil zgolj iz pohlepa po denaru, saj je sicer omenjeni zelo dobro situiran. Na sodišču v Radovljici so ga obsojili samo na 1 mesec in 9 dni zapora, ker je bil toženi tokat prvič pred sodiščem. Storilec je dolžan povrniti stroške kazenskega postopka in vrnil Aleksandru Pogačniku ukrazeno vsoto, ki jo je moral delovodja zaradi neprevidnosti sam plačati oškodovancu.

25 km v 8 urah

Holkova PEPELKA. Ob 19.30 uri pa Steinbeck - Kreft LJUDJE BREZ ZEMLJE.

Na ta dan bo s pričetkom ob 9.30 uri meddržveni smuk z Rože.

Bohinjska Bela

Član Cuvarjevega gledališča z Jesenic uprizore danes v protovetnem domu v Bohinjski Beli ob 19.30 uri L. Lahola MADEŽI NA SONCU.

Lesce

Z isto predstavo kot v Bohinjski Beli bodo jutri, v nedeljo ob 19.30 uri nastopili Jesenčani tudibdi Lesca.

Skofja Loka

Danes ob 20. uri bo v Skofiji Loka gostovala igralska skupina mladih iz Litostroja z veseloigro »PEGGI, SRČEK MOJ«.

Cerkle

Danes ob 20. uri bodo v Cerkljah uprizorili Korenovo igro VOHUNKA 907 v režiji Jožeta Kovacića iz Kranja.

Delovanje poravnalnih svetov

Dramski svet na Jezerskem, v Besnici, Mavčičah in Trbojah doslej še niso imeli dela. Ostali sveti v kranjski občini pa so že obravnavali po več spornih problemov, ki so jih v glavnem uspešno rešili. S tem se ne morejo pohvaliti v Naklem, saj jim kljub vsestranskemu prizadevanju ob dveh obravnavanih spornih primerov ni uspelo nobenega rešiti. V Predosijah so od 8 primerov odstopili okrajnemu sodišču le dva.

— Nam morda iz vašega dela poveste kakšno zanimivost? — an

Vodovod le za Spodnjo Besnico

Besnica

Na zadnji seji Krajevnega odbora v Besnici so govorili med drugim tudi o anketi, ki so jo nedavno izvedli med tamkajšnjimi.

Skrb za članstvo

Besnica

Osnovna organizacija Zvez vojaških vojnih invalidov v Besnici je imela v teh dneh redni letni občni zbor. Organizacija 29 članov je bila vseskozi zelo delavna pa tudi za prihodnje so sprejeli vrsto nalog. Pomagali bodo organizaciji Zvez vojcev, ki so v prejšnjih letih prav gotovo končale pred sodniki za prekrške. Rešili so že precej zamotanih in na videz skoraj nerešljivih primerov. Pred kratkim so poravnali tudi spor med Socialistično zvezo na Trati in podjetjem Gravis.

V. R.

— Ali ste se v tem času ukvarjali še s čim drugim? —

— Delala sem največ v sindikatu. —

— Kdaj pa ste prišli v kranjsko Tiskanino? —

— Tu sem se zaposlila leta 1950. Takoj sem delala na strojih v tkalnici, kasneje tri leta v navjalnicu in sedaj delam na 18 avtomatskih tkalinskih statvah. —

— Nam morda iz vašega dela poveste kakšno zanimivost? — an

— Samo to, da na dan predim v 8 urah od stave do stave tudi po 25 kilometrov. —

— Kako pa zasluzek? —

— Kadar delo teče normalno potem imamo tudi primerne osebne dohodke. Delam po normi in mi je všeč, da toliko dobrim kolikor naredim. Poudariti moram, da je naše delo še vedno izredno naporno in morda še vedno malo zapostavljen. Nasprosto pa prav zaradi velikega napora tekstilni delavec nismo prav preveč zadovoljni z osebnimi dohodki. Upamo pa da se nam bodo tudi dohodki povečali, ko bo kontinuita rekonstrukcija in ko bo proizvodni proces še bolj izpopolnjen. —

— In kako vaša tovarna skrbila za žene? —

— Moram reči, da je bilo tu veliko storjenega. Tako so pri nočni izmeni uvedli brezplačen topli obrok. Razen tega pa nam je tovarna tudi omogočila strokovno izpopolnitve.

Tako je precej žena v zadnjem času opravila razne tečaje za polkvalifikacijo in kvalifikacijo. —

— Za konec povejte, kaj si vi ob letošnjem prazniku žena najbolj želite? —

— Moja skromna želja je, da bi bila zdrava in da bi skup-

A black and white photograph of a woman with dark hair, wearing a dark jacket over a light-colored shirt. She is smiling and holding a soccer ball in front of her. The background is slightly blurred.

no s celotnim kolektivom dosegla še večje delovne uspehe. — M. Ž.

beležka Postaja: da ali ne?

Na Polici pri Naklem je že dle pomočna avtobusna postaja. Pred približno mesecem dni so na telefoni drog pribili tudi tabelo, ki je prej ni bilo. Ni torej nobenega dvoma, ali postaja je ali ni. Avtobusi pa ne ustavljajo redno. Zgodi se, da ti šoferi ali sprevodnik samo pomaha z roko v pozdrav, ko pelje mimo, ustavi pa ne. In potem čakaš četr ali pol ure na naslednji avtobus, za katerega pa spet ne veš, ali bo ustavljal ali ne. Takih primerov bi lahko precej naštel. V sred. 2. marca sta n. pr. dva avtobusa SAP-Turist biroja med 7.30 in 7.45 zjutraj lepo peljala mimo. Sele tretji je ustavljal. To pa se dogaja iz dneva v dan. Ljudje, ki čakaš na avtobus, se upravičeno razburajo. Ce je postaja zahtevajo, da avtobusi ustavljajo, ne pa, da čakaš na milost in nemilost posameznih šoferjev ali sprevodnikov. — er

Zvedeli smo

• Pri AMD v Kranju so 27. februarja zaključili prvi tečaj za oficirje JLA iz motoroznamstva in cestno prometnih predpisov. Tečaj je obiskovalo 13 oficirjev in so izpit vsi uspešno opravili. • Te dni se bo prav tako pri AMD Kranj pričel nov tečaj za šoferje-amaterje.

• Zaključili pa so tudi letošnji prvi tečaj za mopediste. Uspešno ga je opravilo 19 mopedistov.

• H koncu se blica tudi tečaj za voznike motornih vozil, katerega obiskuje 59 slušateljev.

• V knjigarni »Simon Jenko« so dobili naslednje nove knjige: Janjan Rus DELAVSKO GIBANJE V INDIJI, RAZGOVORI Z UPRAVLJALCI V GOSPODARSTVU; MIRA Mihelč HISĂ VEČERA, Makarenko PEDAGOŠKA POEMA, Mimi Malenček TECUMSEH, Janez Stanovnik DANAŠNJA AMERIŠKA STVARNOST, Anton Ingolič CRNI LABIRINTI, Per Olaf Ekelund PLESALA JE ENO SAMO LETJE, A. A. Milne HISĂ NA PUJEVEM OGLU, Andelka Marček DEČEK IN GOZD.

• 1. februarja je bilo po Kranju izredno živahno. Na ulicah je bilo vse polno otrok, ki so bili po večini napravljeni v pustne šeme. Največ zanimanja so vzbudili najmlajši iz kranjskih vrtec, ki so bili prav okusno oblečeni.

Gospodarske vesti

Tržaški pristaniški promet je dosegel v januarju letos skupno 438.193 ton prometa, medtem ko je znašal v decembru lani 354.416, v januarju istega leta pa le 310.335 ton. Povečanje prometa gre predvsem na račun večjih količin surove nafte, ki je dosegla iz Kuwaite, ZDA, Iraka, Kitajske in Egipta.

V Parizu je bil 26. februarja sklenjen nov plačilni sporazum med Narodno banko FLRJ in španskim inštitutom za devizne posle. Dogovor velja eno leto in določa način poslovanja v blagovni izmenjavi med Jugoslavijo in Španijo.

Nedavno je zunanjetrgovinsko podjetje »Ferimportmetalprodukt« iz Zagreba sklenilo pogodbo s španskim trdvo «Transmadrid» iz Madrija o prodaji pnevmatičnih kladiv in pnevmatičnih brusilnih strojev s potrebnimi orodjem, ki jih izdeluje Zelezarna v Ravnh.

Te dni je zabeležila naša strojna industrija redek uspeh v prodaji svojih proizvodov na novih tržiščih. Zunanjetrjavinsko podjetje »Mašino-Impeks« iz Zagreba je sklenilo z neko avstralsko tvrdko pogodbo o prodaji proizvodov tovarne »Dalit« iz Daruvara.

V mehanični delavnici rudnika Kreke v Tuzli so začeli letos izdelovati več novih strojev za modernizacijo rudnika. Pripravljajo se tudi na izdelovanje akumulatorskih lokomotiv. V kooperaciji z zahodnonemško firmo Hemshaidt bo ta delavnica izdelovala sodobne rudarske stroje.

Nedaleč od istrskega mesta Pazina je v vasi Surani pitališče piščancev. Zdaj daje približno 9000 piščancev v eni izmeni, v kratkem pa bo dalo 15.000 »brojlerjev«. Izdelali so elaborat za farmo, v katero bodo investirali približno 76 milijonov dinarjev in ki bo dajala približno 5 milijonov »brojlerjev« na leto.

LETOŠNJI DRUŽBENI NAČRT BOMO IZPOLNILI LE S SMOTRNIM DELOM

Osnovne naloge: preudarno investiranje, povečanje storilnosti in pametno zaposlovanje, izpopolnjevanje sistema nagrajevanja, izobraževanja ter izboljšanja družbenega standarda

(Nadaljevanje s 1. strani) so posamezna podjetja skoraj za celo leto v zaostanku s svojimi investicijami, ali pa se celo dogaja, da investirajo v že zastarele proizvodne postopke.

Delovne storilnosti povečati za 9 odst.

3. Povečanje storilnosti dela in smotrnost zaposlovanja: Okrajni družbeni plan predvideva, da se bo v letu 1960 povečal obseg proizvodnje v industriji za 10,5 odstotka ob povečanju zaposlenosti le za 0,8 odstotka. Takšno predvidevanje je seveda zelo optimistično, če računamo, da se je ob precejnjem prizadevanju povečala produktivnost v letu 1959 napram letu 1958 za približno 6 odstotkov. Kljub temu

pa moramo sprejeti dano obveznost povečanja produktivnosti v letu 1960 za 9 odstotkov kot spremljivo in neobhodno, če želimo doseči tudi planirano povečanje življenjske ravni delovnih ljudi in planirano družbeno akumulacijo.

Na proizvodnost dela vpliva mnogoč činiteljev kot na primer racionalko investiranje v proizvodna sredstva, sistem nagrajevanja posameznikov in stimuliranja celotnega delovnega kolektiva na dobrem gospodarjenju, smotrnost zaposlovanja delovne sile, organizacija proizvodnega procesa, splošno zadovoljstvo proizvajalcev, njihova usposobljenost za delo in njihov položaj v gospodarjenju v podjetju itd.

Visok odstotek zaposlenosti

Najprej nekaj podatkov o zaposlenosti v našem okraju: v povprečju leta 1958 je bilo skupno zaposlenih 48.625 oseb, v letu 1959 pa povprečno 50.877 ali za 4,6 odstotka več kot v letu 1958. Po stanju 31. decembra 1959 pa je bilo zaposlenih 50.901, od tega v gospodarstvu 42.452 (vracanuni so tudi obrati podjetij s sedežem izven okraja). V gospodarstvu je zaposlenih 15.830 ali 38,7 odstotka žena.

Iz teh podatkov se vidi, da je odstotek zaposlenosti v našem okraju, ki je imel po stanju 31. decembra 1959 134.671 prebivalcev, zelo visok (37 odstotkov, brez upoštevanja zasebnih kmetijskih proizvajalcev, upokojencev in invalidov) in da smo v letu 1959 zaposlili v letnem povprečju skoraj dvakrat toliko ljudi, kot znaša povprečni letni prirastek

prebivalstva v zadnjih štirih letih, to je 1366 ljudi oziroma 1,03 odstotka (naravn in mehanski prirostevi skupaj).

Da bi se stanje zaposlenosti v industriji čim bolj vskladilo s predvidevanji perspektivnega plana in s planiranim obsegom proizvodnje, predvideva družbeni plan za leto 1960, da bi smelo biti letos zaposlenih v industriji največ 27.558 oseb ali v letnem povprečju 27.448 oseb, to je za 1,6 odstotka več kot v povprečju leta 1959.

V nasprotju s temi predvidevanji pa so ob pripravi družbenega plana predlagala industrijska podjetja povečanje delovne sile za približno 4,5 odstotka in povečan obseg proizvodnje za približno 7 odstotkov. Povečanje delovne storilnosti bi bilo ob sprejetju takih stališč le minimalno oziroma nikakršno. Od kod potem planirani realni porast življenjske ravni in osebnejga dohodka zaposlenih?

Zaradi podobnih tendenc je bilo že v letu 1959 z družbenimi plani okraja in občin uveljavljeno administrativno omejevanje zaposlovanja v industriji. Seveda je imelo takšno omejevanje zaposlovanja od okraja na občine in od občin na podjetja tudi nekatere negativne posledice, saj je bilo že v svojem bistvu v nasprotju s samostojnostjo podjetij in svobodno izbiro zaposlitve. To pa ne sme zamegliti izredno pozitivnih učinkov, ki jih je omejevanje imelo.

Kot se vidi iz gornjih podatkov pa tudi letos deluje v podjetjih še množica činiteljev, ki negativno vplivajo na racionalko zaposlovanja. To so predvsem: nedodelan sistem delitve dohodka gospodarskih organizacij, ki je vedno premalo stimuliral podjetja za racionalko zaposlovanje in ustrezno investiranje, dalje razni socialni obziri, nezadostna skrb za zaposlene itd. Zaradi tega je potrebno, da vsi družbeni činitelji v okraju, občinah in

prijetjih postavijo nasproti omenjenim negativnim težnjam smotrne ekonomske in družbenopolitične mere, primerne za posamezne gospodarske panoge in posamezna krajevna območja. Naš cilj mora biti, da se planska predvidevanja glede zaposlovanja in povečanja delovne storilnosti, zlasti v industriji in gradbeništvi, dosledno izpolnijo. — Tudi danes bi morali o tem konkretno spregovoriti.

Izpolniti sistem nagrajevanja

S problemom zaposlovanja in produktivnosti je seveda najtešnje povezan sistem nagrajevanja. V tem oziru je naše gospodarstvo napravilo v letu 1959 velik napredok, ki smo ga dolžni v letu 1960 z vso prizadevnostjo nadaljevati. Ker pa je bilo to vprašanje doslej ob raznih priložnostih že pogosto obravnavano, se ne bom daje zadrževal pri njenem.

Z družbenim planom predvideni razvoj gospodarstva v letu 1960, kakor tudi njegova nadaljnja perspektiva, pa terja za svojo uresničitev vse več strokovno usposobljenost in splošno razgledanost proizvajalcev. Letos bomo morali še več storiti za naglo in učinkovito izobraževanje delavcev. Pri tem moramo stremeti predvsem za dejansko usposoblitev proizvajalcev za uspešno delo v proizvodnji. Samo izobražen delavec je lahko uspešen proizvajalec in hkrati upravljač družbenega premoženja.

Pred nami je torej naloga uspešnega organiziranja izobraževalnih centrov in podjetjih, delavskih univerz v komunah, izpopolnitve strokovnega šolstva in drugih oblik izobraževanja. Od uspešne rešitve te naloge je v marsičem odvisna izpolnitev letosnjega družbenega plana, kar tudi ves nadaljnji gospodarski razvoj.

Skrb za izboljšanje komunalnega standarda

V letu 1959 smo glede komunalnih gradenj napravili naravnost ogromen napredok, k čemer nam je bistveno pripomogla tako imenovana dvetretjinska akcija sindikatov. Saj so se naložbe za potrebe družbenega standarda, ki so znašale v letu 1958 2 miliardi in 4 milijone ali 32,6 odstotka od skupnih investicij, povečale v letu 1959 na 3172 milijonov ali 37,4 odstotka skupnih investicij. Dobren del teh sredstev so dale gospodarske organizacije.

V letu 1960 moramo vnovič mobilizirati kar največ razpoložljivih sredstev iz vseh virov za dvig komunalnega standarda, tako znotraj podjetij, kakor tudi v komuni. Se posebej opozarjam na razvijanje pozitivnih osnov izvedene stanovanjske re-

forme, ki naj pripomore k kar najracionalnejši stanovanjski izgradnji in večji mobilizaciji zasebnih sredstev za omiljenje stanovanjskih težav naših industrijskih naselij.

K ukrepom za dvig življenjske ravni delovnih ljudi pa spada nedvomno tudi prizadevanje za povečanje kmetijske proizvodnje in njenje socialistične preusmeritve. Imamo vse objektivne pogoje, da se na Gorenjskem sami preskrbujemo z mnogimi kmetijskimi proizvodji in tako znatno izboljšamo preskrbno potrošnih sredstev. Za to pa so potrebne precejnjne investicije predvsem v socialistična kmetijska posestva in drugi ukrepi, ki naj zagotove izvršitev zelo obsežnega programa razvoja kmetijstva v letu 1960 in v prihodnjih letih.

Zaradi vse večjega turističnega prometa v Radovljici, je treba misliti na boljše prometne zvezze

Novela kazenskega zakonika

Kazniva dejanja zoper narodno gospodarstvo in kradno dolžnost

(Nadaljevanje)

Dosedanje sodna praksa je predsedanja operativi tudi s primeri nelejalne konkurenčne. To nelejalno konkurenco naj bi preprečevalo novo kaznivo dejanje – neupravitev tuje firme. Po tem kaznivem dejanju bo kazneno tisti, kdor bo neupravitev tuje firmo, tuji žig ali tujo varstveno znamko, ali pa tujo posebno označbo za blago, ali bo uporabil posamezne znake, take označbe v svoji firmi, svojem žigu ali varstveni znamki, ali v svoji posebni označbi za blago. Strožje pa bo kazneno tisti, kdor bo vse to storil z namenom, da bi presleplil kupce.

Novo kaznivo dejanje – neupravitev zaposlitev tuje delovne sile, bo skrbelo zlasti za izvajanje predpisov, s katerimi se omrežuje zaposlitev tuje delovne sile. Kdor bo vedoma kršil predpise, s katerimi je omrežena zaposlitev tuje delovne sile v zasebnih obrtih ali pri drugih dejanjih, ki jih izvajajo zasebniki v

lastni režiji in bo zaposlil veliko več delavcev, kot bi jih po predpisih smel, bo kaznovan po tem zasebnem določilu.

Spremenjen je nekoliko opis pri kaznivem dejanju: dajanju prednosti kupcem, ki je prilagojen sedanjim razmeram. Novo je vnešeno tudi kaznivo dejanje – izdaja in vročitev nekričega blaga, ki je predmet kaznivega dejanja.

Pri kaznivem dejanju davčne zatajitev je treba najprej omeniti, da je to kaznivo dejanje, ki je razširjeno tudi na tiste, ki dohodka ne prijavijo, če je prijava obvezna. Kaznivo dejanje davčne zatajitev storiti, kdor dà z namenom, da bi se sam ali kdo drug popolnoma ali deloma izognil plačilu davka, prispevka ali drugih z zakonom določenih obveznosti do skupnosti, državnemu organu krije podatke o dohodkih, o predmetih ali o drugih dejstvih, ki vplivajo na ugovoreno takojšnjo obveznost.

Pri poglavju kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost je treba najprej omeniti, da nekatere kazniva dejanja iz tega poglavja lahko zakrivijo poleg uradnih oseb tudi odgovorne osebe gospodarske ali družbeni organizacije ali organov družbenega

nuganjem. Pri poglavju kaznivih dejanj zoper uradne dolžnosti, drugo kaznivo dejanje je napravljeno proti eventuelnim storilec, ki bi z raznimi škodljivimi snovmi uničevali nasade in s tem povzročili večjo škodo.

Pri kaznivem dejanju: gozdne tativine, ni več objektivni element vrednost posekanega lesa, ampak količina ter ga tako zavrsti tisti, kdor z namenom tativne poseka v gozdnu eno ali več debel in meri količina posekanega lesa več kot kubični meter. Strožje pa se kaznjuje tisti, kdor to storiti z namenom, da se posekani les prodaja, ali če škoda presega din 50.000.–, ali je dejanje pa napravljeno na varovalnem gozdu, narodnem parku ali v kakšnem drugem gozdu, ki ima poseben namen.

Pri poglavju kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost je treba najprej omeniti, da nekatere kazniva dejanja iz tega poglavja lahko zakrivijo poleg uradnih oseb tudi odgovorne osebe gospodarske ali družbeni organizacije ali organov družbenega

nuganjem. Pri poglavju imamo dvoje kaznivih dejanj zlorabe uradne dolžnosti ali uradnih pravic, in sicer v enem primeru brez kristoljublja v drugem pa iz kristoljublja. Prvo kaznivo dejanje zakriva uradna oseba ali odgovorna oseba gospodarske ali družbeni organizacije ali organov družbenega upravljanja, ki z namenom, da bi se ali komu drugemu pridobil kakšno nepremoženjsko korist, ali da bi komu pridobil protipravno prilastni denar, vrednostne papirje ali kakšne druge premične stvari, ki so mu zaupane v službi ali sicer pri delu v državnem organu ali ustanovi, v gospodarski ali družbeni organizaciji ali v organu družbenega upravljanja, kaznivo dejanje neupravitev uporabe pa zakriva vsakdo, kdor neupravitev navedene stvari uporabi ali jih neupravitev da v uporabo komu drugemu. Za težji primer je podan, če nezakonito izplačilo presega din 300 tisoč.

Kaznivi dejanji poverberje in neupravitev uporabe sta spremenjeni v toliko da kaznivo dejanje poverberje stori vsak, kdo si z namenom, da bi se ali komu drugemu pridobil protipravno prilastni denar, vrednostne papirje ali kakšne druge premične stvari, ki so mu zaupane v službi ali sicer pri delu v državnem organu ali ustanovi, v gospodarski ali družbeni organizaciji ali v organu družbenega upravljanja, kaznivo dejanje neupravitev uporabe pa zakriva vsakdo, kdor neupravitev navedene stvari uporabi ali jih neupravitev da v uporabo komu drugemu. Za težji primer je podan, če vrednost poverberje gre, če vrednost poverberje presega din 300.000.–, pri neupravitev uporabi pa, če je storjena iz spekulacije.

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

Naprešamo vse tiste, ki sprašujejo v oglasnem oddelku za naslove, naj s seboj prinesejte številko oglasa.

Prodam žensko Rogovo športno kolo. Kokrški breg 4, Kranj 498

Dve zazidljivi parcelli na Klanču prodam. Voda in elektrika na parcelli. Naslov v oglas. odd. 768

Prodam moped -Simson-. St. Loka 57, Skofja Loka 769

Hišo enostanovanjsko, vseljivo, sadni vrt, gozd, 2 ha travnika v Skofji Loki prodam. Lovro Čarman, Skofja Loka 770

Fiat Topolino C ugodno prodam. Hrastje 32, Kranj 771

Prodam motorno kolo -Puch-roller 125 ccm, s prevoženimi 13 tisoč kilometri. Tavčarjeva 1, Jesenice 772

Prodam seno in otavo. Marija Volk, Brezje 56 773

Prodam NSU Prima 150 ccm s prevoženimi 9000 km. Voklo 66 774

Predam čisto nov strojček za pobiranje pentelj na nogavicah po ugodni ceni. Naslov v oglasnem oddelku 775

Prodam sadni vrt in njivo v Tenetišču. Neža Kalan, Puterhof 10, Tržič 776

Prodam dobro ohranjen moški šivalni stroj Pfaff. Nežka Hafner, Sp. trg 29, Šk. Loka 777

Iščemo več sobic oziroma prenočišč za vajence pleskarje samo za tri mesece. Vajenci so skromni in mirni. Naslove sporočite na: Vajenska šola za plesarsko stroko - Stritarjeva 5, Kranj. 819

Uprava Prešernovega gledališča Kranj razpisuje delovno mesto

REZISERJA

Pogoji: 5-letna praksa v režiji večjih amaterskih družin ali igralska akademija s triletno prakso.

Plača po zakonu o javnih uslužencih. - Ponudbe sprejema uprava Prešernovega gledališča do 15. marca 1960.

Razpisna komisija pri trgovskem podjetju »SADJE-KRANJ« razpisuje naslednja delovna mesta:

RACUNOVODJA

KNJIGOVODJA - bilancist

KOMERCIALNO KORESPONDENTKO

BLAGAJNICKO

EMBALAZNI REFERENT

EMBALAZNI SKLADISČNIK

MEHANIK

2 TERENSKA PRODAJALCA

3 SKLADISČNE DELAVCE

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. Interesenti z ustrezno strokovno izobrazbo za posamezna delovna mesta naj pošljejo prijave upravi podjetja.

Komisija za imenovanje in odstavitev direktorjev, upravnikov in poslovodij gospodarskih organizacij pri ObLO Radovljica razpisuje

mesto direktorja podjetja »OKOVJE«, Kamna gorica

Pogoji za prijavo so naslednji: komercialist z najmanj 5-letno prakso in večino v vodstveno-upravnih poslih, ali mojster kovinske stoke z najmanj 5-letno prakso.

Roli prijave je 15 dni po objavi razpisa. Prošnji je pričakovati življenejši z opisom strokovne izobrazbe in potrdilo o nekaznovanju.

Komisija za imenovanje in odstavitev direktorjev, upravnikov in poslovodij gospodarskih organizacij pri ObLO Radovljica razpisuje

mesto upravnika »GOSTILNE« Podnart.

Pogoji za prijavo so naslednji: kvalificiran gostinski delavec z najmanj 5-letno prakso.

Roli prijave je 15 dni po objavi razpisa. Prošnji je pričakovati življenejši z opisom strokovne izobrazbe in potrdilo o nekaznovanju.

Delavski svet čevljarske »STORZIC«, Visoko, p. Šenčur pri Kranju je na 22. redni seji sklenil predati naslednja osnovna sredstva.

1. Neizpraven stroj za šivanje (Cilinderica)

2. Elektromotor tip »Bergman« 6.85/A

3. Perfurir stroj tip 106/AB stroj za prebijanje zgornjih delov čevljev.

Zadnji stroj zamenjamo tudi za šivalni stroj. - Informacije vsak dan od 6. do 14. ure v upravi Čevljarske. - Prednost imajo socialistična podjetja.

Lambretto LD 150 ccm in NSU Primo 150 ccm, novo, prodam. - Tome, Dolnice 12, Sentvid, Ljubljana 778

Prodam motor BMW 250 ccm, novejši tip, 1958 letnik. Naslov v oglasnem oddelku 779

Poceni prodam motor Ardie 200 ccm. Dragočajna 20, Smlednik 780

Ugodno prodam odlično ohranjen pisalni stroj portable. Naslov v oglasnem oddelku 781

Prodam prenosni inozemski pisalni stroj. Naslov v oglasnem oddelku 782

Hišo enostanovanjsko, vseljivo, sadni vrt, gozd, 2 ha travnika v Skofji Loki prodam. Lovro Čarman, Skofja Loka 770

Fiat Topolino C ugodno prodam. Hrastje 32, Kranj 771

Prodam motorno kolo -Puch-roller 125 ccm, s prevoženimi 13 tisoč kilometri. Tavčarjeva 1, Jesenice 772

Prodam seno in otavo. Marija Volk, Brezje 56 773

Prodam NSU Prima 150 ccm s prevoženimi 9000 km. Voklo 66 774

Predam čisto nov strojček za pobiranje pentelj na nogavicah po ugodni ceni. Naslov v oglasnem oddelku 775

Prodam sadni vrt in njivo v Tenetišču. Neža Kalan, Puterhof 10, Tržič 776

Prodam dobro ohranjen moški šivalni stroj Pfaff. Nežka Hafner, Sp. trg 29, Šk. Loka 777

Iščemo več sobic oziroma prenočišč za vajence pleskarje samo za tri mesece. Vajenci so skromni in mirni. Naslove sporočite na: Vajenska šola za plesarsko stroko - Stritarjeva 5, Kranj. 819

Prodam kompletno sobno opravo v zelo dobrem stanju, skupno ali posamezne dele: klopi, stole, mize iz mecesnevega lesa. Cena ugodna. Kurirska pot 6, Kranj 789

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam nov invalidski voziček. Ivanka Ovsenik, Hrastje 48, Šenčur 791

1500 kg semenskega krompirja Bintje, priznanega od Seminarne in tri kompletne rolete

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 790

Prodam enostanovanjsko hišo (soba, kuhinja, veranda, klet) na Maistrovem trgu 8, Kranj. Poizve se pri Florjančič, ključavničarstvo, Kranj 79

Občni zbori

Smo v času, ko imajo Svobode in kulturno-prosvetna društva redne letne občne zvole. Ker je precej društev zvole že imelo, lahko napišemo, da so letosni zvole precej boljši od lanskih. Razveseljiv rezultat, ki je posledica priprav, kakršnih je ni bilo nikdar prej.

Včetina društva se je že v decembra ali januarju lotila izdelave podrobnejših programov. Poniekod so imeli prav zaradi tega ustreerne seminarje, ki so jih prirejali občinski svetovi Svobod. Najprizadenejše med vsemi so bile v tem pogledu zlasti dramske družine, ki so imele samostojne seminarje v Škofji Loki, na Starem vrhu, v Tržiču, Radovljici in drugod. Na vseh teh seminarjih so se tečajniki podrobno seznanili z vsebinom, kakršno morajo imeti programi Svobod in kulturno-prosvetnih društva. Razumljivo je, da je bilo zaradi tega na občnih zvoleh precej laže uveriti razpravo in sprejeti konkretnije in realnejše naloge za delo v prihodnosti.

Vsekakor pa so k uspešnejšim občnim zvolem precej pomagali novi organizacijski ukrepi na kulturno-prosvetnem področju. Pred kratkim so bili v vseh občinah kranjskega okraja ustavnjeni občinski svetovi Svobod. Le-ti so se lahko konkretnje in temeljitev lotili problemov, kot je bilo to možno okrajnemu svetu. Zato so občinski svetovi lahko dali družtvom tudi podrobnejše smernice za delo in so se članji lahko na zvoleh tudi bolje pogovorili. Prav zaradi teh dveh razlogov — občinski svetovi Svobod in programi dela — lahko trdimo, da bo letošnja sezona prelomnica v našem kulturno-prosvetnem delu.

B. Fajon

Revija gledaliških uprizoritev

Konec marca občinski reviji, nato okrajna in maja v Kopru republiška revija

Cufarjevo gledališče na Jesenici in Prešernovo gledališče v Kranju bosta od 20. do 31. marca prizorišče občinskih revij igralskih družin. Ceprav bosta v kranjskem okraju le dve občinski reviji, se bodo tekmovanja kljub temu lahko udeležile igralske družine iz vseh devetih ob-

čin. Kalere od teh se bodo lahko udeležile finalnega nastopa, ki bo v Kranju ali na Jesenicah. Bosta določili komisiji občinskih svetov Svobod. V občih mestih pa bo lahko nastopilo le po 4 do 6 družin. Iz občih krajev se bo sta nato po dve najboljši igralski skupini uvrstili na okrajno revijo, ki bo od 1. do 15. aprila v Kranju.

Družine, ki se bodo gledalcem predstavile v Kranju, so že bolj ali manj znane, medtem ko tegega za finalni nastop na Jesenicah še ne vemo. V Kranju bodo po vsej verjetnosti nastopili Cerkljani z »Vohunko 907«, Jerzjerjan z drama »Mladost pred sodiščem«, Dupljani s »Charlyjevo tetko«, Kroparji z »Othelom«, družina iz Olskova s »Trije fantje in eno dekle« in kranjska Svoboda (»Naši ljubi otroci« ali »Prosti dan«). Seveda med naščimi kandidati lahko pride še do sprememb, ker še niso bile ocenjene vse igralske družine, ki so se prijavile za tekmovanje. Omeniti pa moramo, da je delo komisije pri ocenjevanju večkrat dokaj težavno. Stevilne družine namreč še vedno segajo po nekvalitetnih odrskih stvaritvah in tako pride do tega, da je predstava igralsko kvalitetna, delo samo pa nima nikakrsne gledališke vrednosti. Te pomanjkljivosti v izboru del, letos sicer ne bo več moč popraviti, vsekakor pa bo letosni izbor zadostno opozo-

nilo, kako se bo treba pripraviti za revijo dramskih družin prihodnje leto. Ne smemo pa mimo dejstva, da je kvaliteta letosnjih uprizoritev v kranjskem okraju znatno boljša od lanske in da lahko pričakujemo kar najboljše ocene republiške komisije, ki bo ocenjevala na okrajni reviji.

Morda se že letos lahko primetri, da bo na republiško revijo pripuščenih več družin z Gorenjske, ne le ena, kot lani.

B. F.

KULTURNO-UMETNIŠKI VEČER

Komisija za kulturno-umetniško dejavnost pri Svobodi Jesenice bo priredila v četrtek zvezčer v Delavskem domu na Jesenici V. kulturno-umetniški večer. V besedi, glasbi in sliki bo obdelana doba klasične.

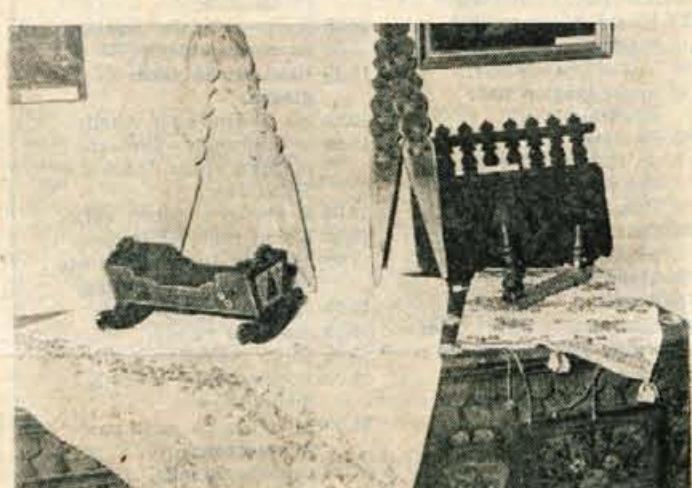
S temi večeri jeseniške Svobode odigrava letosno sezono izredno važno vlogo, saj obiskovalce seznanja z razvojem umetniške dejavnosti na literarnem, glasbenem in likovnem področju od prvih začetkov do moderne. Skoda je le, da Jeseničani podobnih večerov ne priejo tuji, predvsem zaradi kvalitete in vzgojnosti in tudi zato, da bi podeželskim društvom pokazali, kakšne oblike izobraževanja se lahko tudi sami lotijo.

DIJAKI GOSTUJEJO

Mladi literati celjske, novomeške in jeseniške gimnazije bodo priredili danes popoldne v Delavskem domu na Jesenici literarno-glasbeni večer, na katerem bo deset mladih literatorov bralo svoja dela. Kot gostje bodo sodelovali tudi nekateri že znani literati, medtem ko bodo celoten spored izpopolnili gojeni jeseniške glasbene sole. Literarno-glasbeni večer prieja Svoboda Jesenice, ker deluje gimnaziski literarni krožek pod njenim okriljem.

TRBOVELJČANI NA JESENICAH

Veliki zabavni orkester Svobode-center iz Trbovelj bo priredil noč v Cufarjevem gledališču na Jesenici koncert. Za gostovanje je na Jesenicih veliko zanimanje, zlasti še, ker so Trboveljčani na zvezni reviji amaterskih zabavnih orkestrov prejeli prvo nagrado. Trboveljčani tokrat prvič gostujejo na Jesenici, v nedeljo zvezčer pa bodo koncertirali tudi v Kranju.

»Kulturne znamenitosti v Podkorenju« — detail z razstave

»Kulturne znamenitosti v Podkorenju« — detail z razstave

Sedem knjig Prešernove družbe

Kot prejšnja leta, Prešernova družba tudi za leto 1960 pripravlja pester izbor knjig, ki jih bo sedem po številu za 600 dinarjev. Ker je le še en mesec časa (do 5. aprila) za naročino, bomo naše bralce skušali vsaj v kratkih časih seznaniti z vsebinami knjig.

Lidija Seifulina: VIRINEJA — Seifulina je prav gotovo najmoč-

nejša ruska pisateljica iz prevolučijske dobe. V povesti VIRINEJA je prikazana silna podoba preproste ruske ženske v času prve svetovne vojne, ki jo v njeni zgubljenosti izrabljajo moški, dokler se ne zateče k vdovcu Pavlu Suslovu, s katerim gre v revolucijo in se v spoznanju, da prihaja nov svet, zruje zanj in za to revolucijo. V povesti je

predvsem mojstrsko opisano obdobje ruske boljševske revolucije.

Jack London: ZGODE S SEVERA IN JUGA — Omenjena novelja bo izšla na željo številnih romancikov in članov Prešernove družbe. Jack London nas v teh slikovitih zgodbah popelje v vse kraje svojega pisateljskega zanimanja: od zasnežene Aljaske, preko vroče Mehike v romantiko Tihega oceanja.

Clement Richer: TI-KOJO IN NJEGOV MORSKI PES — Puštolovski roman, predvsem za mladino, ki se godi pod vročim soncem Karibskega morja. To je zgodba mladega zamorčka Ti-Koja, ki v zabavo turistom skače po novce v morske globine. Tu se spoprijatelji z mladim morskim psom, s katerim doživlja velike puštolovščine vse do resitve ob vulkanskem izbruhu velikanskega obsegata.

Ti-Kojo je bil preveden že v mnoge jezike.

Vitko Musek: FILM — Nekakšen vodnik, ki bo bralce popeljal v svet filmske umetnosti ter jim

preprosto razložil filmsko govorno, postavil na pravo mesto vrednote in jih ločil od plevela filmskega ustvarjanja. Knjiga bo tudi bogato opremljena s slikami filmskih umetnikov.

Dr. Anton Polenc: ZIVALSKI SVET (Srečanje s pragozdnimi živalmi) — V tej knjigi se bomo tokrat srečali z živalmi, ki se jim ni treba boriti ne s sušo, ne z vročino in ne z mirazom.

NASE STANOVANJE (Praktični priročnik) — V času elektrifikacije, tehničnega napredka in velike stanovanjske graditve bo ta knjiga nadvse dobrodošel priročnik vsakemu, ki želi lepo in praktično stanovati.

Razen omenjenih knjig pa bo kot prejšnja leta izsel tudi KOLEDAR PREŠERNOVE DRUŽBE, ki je že postal vsakodnevni spremjevalec naše družine. — Razen lepe umetniške opreme bo imel vrsto poučnih in zabavnih sestavkov, novele in črtice, pa vse do ugankarskega koticaka. Skratka, v njem bo za vsakogar nekaj.

—nn

loil se precej zahtevne vloge Jacka, pa je kljub temu uspel. Seveda so mu bili v močno oporo Bebbi (Franc Snedic), ki je bil dober kot moški ali pa kot Charleyjeva tetka. S mislom za humor je izvral precej dobre volje. Prav tako tudi: Charley (Franc Skrajac), Spittigue (Anton Rozman), Colonel (Demeter Fajdiga) in dona Lucija (Jelka Trebar).

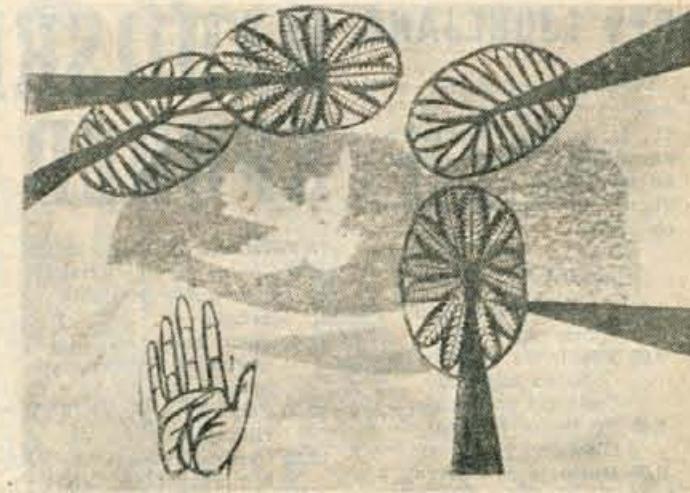
Dupljanski igralci so pokazali dokajšnjo zrelost s to uprizoritvijo, tako da se bodo lahko upravičeno potegovali za nastop na občinski reviji v Kranju, ki bo v drugi polovici marca. Seveda pa bodo morali do takrat odpraviti manjše pomanjkljivosti.

Iz grške preteklosti

Iz bogate zakladnice antičnega zgodovinopisja je našim bralcem oskrbel naš odličen prevajalec iz stare grščine in stare latinščine akademik Anton Sovre najprej Herodotove ZGODE v dveh knjigah, sedaj pa je izšla v prevodu Janeza Falaša Tukidida PELOPONEŠKA VOJNA. Medtem ko je Herodot v pesni-

škem zanisu z bujno domišljijo risal spopad med Grki in Perzijci, nam Tukidid stvarno in nepristransko, zanjočo se na dejstva opisuje dolgotrajni boj med Atenami in Spartou. Ta boj sodi med tiste velike zgodovinske dogodke, ki so zaradi svoje družbene in zgodovinske pomembnosti zares vredni spomina in razmišljanja. Avtor nam oživila razgibano dobo v nazorni in mikavni pripovedi, ki je vzor mojstrske proze.

Be

Z RAZSTAVE V KRAJSKEM MESTNEM MUZEJU
Milan Batista: GOLOB — grafika

Kultурne znamenitosti v Podkorenju

Bogata kulturno - spomeniška zakladnica

V okviru Okrajne spomeniške komisije se je Mestni muzej v Kranju lotil sistematičnega proučevanja kmetijskih naselij tako v pogledu etnografije, umetnosti in kulturne zgodovine, kot v pogledu arheologije. Plod tega dela so deloma občasne razstave, ki jih v ciklu »Kulturni spomeniki na Gorenjskem« prireja kranjski muzej.

Prav zdaj razstavljajo kranjski muzealci gradivo, ki so ga zbrali v Podkorenju. Dasi je največji del razstavljenih predmetov etnografskega značaja, je kot posebnost le razstave omeniti na

prvem mestu pravo galerijo umetniških slik, med njimi pa kar lepo število portretov uglednih Korencov. To je za vasico, kot je Podkoren, res nekaj neavadnega, saj nične od portretirancev ne pripada plemeškemu stanu. Toda pogled v zgodovino vasi kaže, da je bila nekaj vse večjega pomena, kot je dandas. Vejlja je za važen prometni voz, ki je družil Kranjsko in del Primorske s Korosko. Iz tega sledi, da so se posamezni gospodarsko opomogli in družbeno dvignili. Portretirani Janez Jernej Cuznar je na primer bil v drugi polovici 17. stoletja upravitelj cesarske mitnice in carinice »Mute« v Podkorenju. — Podobno se je dvignil rod Razingerjev z upravljanjem poštnega stolpa v Podkorenju (jezna in vprežna pošta) vse od konca 18. stoletja dalje.

Mnogo zanimivosti razkriva Podkoren tudi v etnografskem pogledu. Ze na zunaj je vas s svojo pristno alpsko arhitekturo

ohranila na moč patriarhalen videz. V arhitekturi korenskih hiš je moč zaslediti elemente prav starih stilov od gotike dalje. — Naslikovitejše učinkuje barok z bohotočnimi ostrešji, lepo rezljanimi leseni ganki, lepo oblikovanimi okenskimi mrežami, baročnimi »bangerji« pri vratih in podobno. Dragocene spomenike baročne umetnosti predstavlja notranji inventar korenskih hiš: rezljani stoli, poslikane zibelke, postelje in skrinje. Mnogo korenske poslikane poklicna pohištva izhaja iz domačih delavnic. Tradicija poslikavanja se je v Podkorenju ohranila prav do začetka našega stoletja; na razstavi v muzeju je zibelka, ki jo je poslikal Sednikarjev samouk, Martin Horvat leta 1918. Ljudski bogastvo — umetnostnega značaja — so dalje razstavljene vezenine z značilno gorenjsko tehniko in ornamentiko (peča, rjuha, blazine). — Razen predmetov dopoljujejo razstavo tudi številne foto-dokumentacije.

filmi, ki jih gledamo

Zbogom orožje

Film ZBOGOM OROŽJE so posneli po znanem Hemingwayevem romanu, ki zajema snov iz prve svetovne vojne, ko so italijanske enote skušale pri Kobaridu zadržati avstrijske in nemške oddelke, a so se po neuspelem napadu morale v avstrijsko-nemški ofenzivi umakniti preko Tagliamenta. V vrvežni dogodku na soški fronti je Hemingway vpletel ljubezensko zgodbo med ameriškim častnikom in angleško bolničarko. V uvodnih prizorih filma stejer še v dobrini meri čutimo Hemingwayev duh, kjer na sredi... polovični Hemingway.

Videli smo že skoraj vse filmske adaptacije Hemingwayevih literarnih del. V enih so skušali Hemingwaya prenašati na filmsko платно ustrezajoče literarni predlogi (Starec in morje, Komu zvoni, v drugih pa so ga prosto prijevali za potrebe čimboljšega komercialnega učinka (Sneg na Krimu, Sonce znova sije). Film ZBOGOM OROŽJE je nemer čutimo Hemingwayev duh, kjer na sredi... polovični Hemingway.

In prav ob tem je treba takoj povedati resno hibo filma: medtem ko pri Hemingwayevi vojni dogodki stoji v ospredju pripovedovanja, pa predstavljajo v filmski adaptaciji le svojevrstno dekoracijo izrazito melodramično poudarjeni ljubezenski romanci med ameriškim častnikom in angleško bolničarko. V uvodnih prizorih filma stejer še v dobrini meri čutimo Hemingwayev duh, kjer na sredi... polovični Hemingway.

Prav tu je režiser Charles Vidor. — Videli smo že skoraj vse filmske adaptacije Hemingwayevih literarnih del. V enih so skušali Hemingwaya prenašati na filmsko platno ustrezajoče literarni predlogi (Starec in morje, Komu zvoni, v drugih pa so ga prosto prijevali za potrebe čimboljšega komercialnega učinka (Sneg na Krimu, Sonce znova sije). Film ZBOGOM OROŽJE je nemer čutimo Hemingwayev duh, kjer na sredi... polovični Hemingway.

Iz svobod in prosvetnih društev

TRBOJE — Letošnja druga premiera KUD Trboje je bila že pred štirinajstimi dnevi. Uprizorili so Medvedovo tragedijo v petih dejanjih s prologom »Za pravdo v srce« v režiji Mirka Cegnarja.

V trbojski dramski sekciji so v večini mladi igralci, ki se še uvajajo v odrško dejavnost. Večina od njih je bila prvič na odru, vendar moramo kljub temu zapisati, da so odrški krst dobro prestali. Za nekatere igralce celo lahko zapišemo, da so se na odru proti pričakovanju uspešno znašli, kar velja zlasti za Vinika Režka v vlogi slepca Grajana in Milko Žnidarjevo, v vlogi stare Katarine. Skoda je le, da je bila premiera slab obiskana.

SKOFJA LOKA — Na gledališkem odru se je v Skofji Loki letosno sezono zvrstilo precej gostujučih kulturnih skupin. Bilanca bo torej tudi tokrat, zlasti če upoštevamo še prizreditve domačinov, dokaj

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05., 6., 10., 13., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

NEDELJA, 6. marca

- 7.35 Filip Bernard: Dva venčka narodnih;
8.00 Mladinska radijska igra — Milan Baškić: Cudovito potovanje;
8.45 Benjamin Britten: Glasbena matineja;
9.00 Matineja za zabavo;
10.00 Se pomnите, tovariši...
10.30 Nekaj narodnih in domaćih;
10.45 Pisana paleta;
11.20 Camille Saint Saens: Introdukcija in Rondo Coapriccioso;
11.30 Zvone Kržišnik: Zapiski o delovnem mestu (reportaža);
12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
13.30 Za našo vas;
13.45 Pol ure z zabavnim orkestrom Raphaele;
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
15.30 Nekaj zborov in samospovedov Rista Savina;
15.45 Pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Starića;
16.00 Humoreska tega tedna — Donald Martin: Človek s problemom;
16.20 Spektrum zabavnih zvokov;
16.30 Sesteset minut športa in glasbe;
17.30 Radijska igra — Johannes Hendrich: Leila in nameni gospe Pozzi;
18.30 Stanko Premrl: Allegro za godala;
18.40 Polke in valčki za poskočne pete;
20.05 Izberite melodijo tedna!
21.00 Skice iz življenja R. Wagnerja — IV. oddaja;
22.15 Zaplešite z nami;
23.10 Popevke se vrstijo;
23.45 Uros Prevoršek: Pieta — kantata za soli, zbor in orkester;

PONEDELJEK, 7. marca

- 8.05 Drobne orkestralne skladbe;
8.40 Umetne in narodne pesmi poje Ženski vokalni kvartet;
9.00 Naš podlistek — Nikolaj Mihajlović: Od tečaja do tečaja — III.;
9.20 Za vsakogar nekaj — Iz arhiva zabavne glasbe;
10.10 Iz Bizetove operе Carmen;
10.35 Pred mikrofonom sta orkestra Ray Matrin in Willy Berkling;
11.00 Slovenski samospovedi;
11.30 Oddaja za otroke;
12.00 Petnajst minut s Kmečko godbo;
12.15 Radijska kmečka univerza — ing. Jože Korosec: Razvoj slovenskega paštinstva;
12.25 Pet popevk za pet popevcev;
12.40 Dane Skerl: Serenada za godala;
13.30 Poje Slovenski oktet;
13.50 Trije valčki P. I. Cajkovskega;
14.05 Plesni zvoki iz Münchena — Orkester Max Gregor;
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike;
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo;
15.40 Listi iz domače književnosti — Devetdeset let Elvire Dolinarjeve;
16.00 V svetu opernih melodij;
17.10 Srečno vožnjo!
18.00 Radijska univerza — Ukičiro Nagaya: Nove študije o snegu in ledu — III.;
18.15 Stanislav Rajičić: Listje rumeni;
18.20 Sportni tečnik;
20.00 Prenos govora dr. Jožeta Potrca na slavnostni akademiji v počastitev 50-letnice Dneva žena;
20.45 Obisk pri dveh slovenskih solistkah;
21.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije;
23.10 Plesni zvoki iz studia 14;
23.40 Tri pripovedke Blaža Arniča.

TOREK, 8. marca

- 8.05 Skladbe za otroke;
8.30 Ansambel Mojmirja Šepeta izvaja skladbe domaćih avtorjev;
9.25 Bogo Lesković: Domovina — simfonija v enem stavku;

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

od nedelje, 6. marca 1960
do sobote, 12. marca 1960

CETRTEK, 10. marca

- 8.05 Od melodije do melodije;
8.35 Poje zbor Djemo Kravac iz Sarajeva;
8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — Od narodne pesmi do simfonije;
9.25 Naprevi in ritmi;
10.10 Majhen koncert ansambla »Rimski virtuozi« p. v. Renata Fassana;
10.40 Pet minut za novo pesmico;

SOBOTA, 12. marca

- 8.05 Ali vam ugaja? — Spored zabavnih melodij;
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — Pomagajte izbirati;

- 9.25 Mojstri na raznih instrumentih vam igrajo;
10.10 Plesna glasba;
10.40 Borbene in delovne pesmi jugoslovenskih narodov;

- 11.00 Jan Hugo Voršek: Simfonija v D-duru;
11.30 Pionirski tečnik;
11.50 Deset minut s triom Bardorfer;

- 12.00 Pozdrav z gora;
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Babnik: Priprava sadja za medisča;

- 12.25 Domaci napeti izpod zelenega Pohorja;
12.45 Orkester Erwin Haletz;

- 13.00 Pol ure s solisti ljubljanske opere;
14.00 Od calypsa do polke;

- 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike;

- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo;

- 15.15 Reklame in zabavna glasba;

- 15.40 Na platnu smo videli;

- 16.00 V dvoranah »Svoboda« in prosvetnih društev — XI. oddaja;

- 16.30 Z glasbo v dobro voljo;

- 17.10 Nekaj melodij za vas;

- 17.40 Davorin Jenko: Jurmuša in Fatima — uvertura;

- 18.00 Jezikovni pogovori;

- 18.15 Zabavna ruleta;

- 18.45 Okno v svet;

- 20.00 Spoznavajmo svet in domovino!

- 21.00 Melodije za prijeten konec tedna;

- 22.15 Oddaja za naše izseljence;

- 23.10 Koktajl za zabavo;

- 23.40 V ritmu današnjih dni.

PETEK, 11. marca

- 8.05 Glasba iz dežel severnega sonca;

- 9.00 Naš podlistek — Nikolaj Mihajlović: Od tečaja do tečaja — IV.

- 9.20 Priljubljene popevke;

- 9.40 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe;

- 10.10 Nekaj arij iz starih oper;

- 10.35 Veliki zabavni orkestri — znane melodije;

- 11.00 Od Schumana do Liszta — kratke klavirske skladbe;

- 11.30 Družina in dom;

- 11.45 Vlado Golob: Narodne in ponarodele za soli, zbor in orkester;

- 12.00 G. Puccini: Uvodni prizor opere Plašč;

- 12.15 Radijska kmečka univerza — ing. Janez Perović: Vloga strojnih storitev pri uspešni lanski kooperaciji;

- 12.25 Pisani zvoki z Dravskega polja;

- 12.45 Veseli violine;

- 13.30 Poje zbor RTV Beograd p. v. Borivoja Simića;

- 13.50 Franc Lhotka: Jugoslavski capriccio;

- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Velika odločitev;

- 14.35 S popevkami po svetu;

- 15.40 Novosti na knjižni polici — Valentín Katajev:

- 16.00 Koncert po željah;

- 17.10 Sestanek ob petih;

- 17.30 Od tu in tam;

- 18.00 Kulturna kronika;

- 18.20 Iz slovenske solistične glasbe;

- 18.45 Domače aktualnosti;

- 20.00 Glasbeni varieté;

- 20.50 Igor Stravinski: Razumevanje usoda;

- 22.15 Mednarodni big band Kurta Edelhagna;

- 22.60 Zabaval Vas bo Ljubljanski jazz ansambel;

- 22.50 Vatroslav Lisinski: Uveratura v D-duru;

- 23.10 Eddie Sauter s svojim velikim plesnim orkestrom;

- 23.35 Tri skladbe za klavir mojstrov dunajske klasike.

DRUŽINSKI POMENKI

USTVARJALNE IGRE OTROK

Na vsebino ustvarjalne igre vplivajo dogodki iz življenja živali in ljudi. Vsebina igre je plod otrokovih izkušenj in znanja, ki si jih je pridobil z natančnim opazovanjem. Fantazija je glavni pogoj za vsebinsko bogato ustvarjalno igro. Kako ustvarjalna igra nastane in kaj se otrok najprej igra?

Triletni otrok je ni sposoben, da bi zajel s svojo igro mnogo vsebine. Igral se bo predvsem sam in se marsikdaj sam s seboj pogovarjal. Sedel bo na stolu, ki mu je konj, vlak, ladja. Deklica bo vozila svojo punčko v vozičku. Ko pribaja v peto leto, je igra vsebinsko bogatejša. Otroci si že razdelijo vloge pri preprostih skupnih igrach n. p. ti boš konj, jaz pa tvoj konjar, ti boš mama, jaz pa tvoja punčka. Otroka v fantaziji se torej bogati. Otrok opazuje življenje okrog sebe, se pogovarja z drugimi otroki, posluša pravljice, želi gledati otroški film. Okolje že vpliva na njegov razvoj.

Z otrokom se je treba pogovarjati o igri, da ga bo zanimala in da se bo z veseljem igral. V starejši dobi so interesi že stalnejši, otroci imajo že svoje priljubljene igre, igra traja dalj časa. Vsebinsko je mnogo bogatejša. Mnoge igre, ki se jih je igral mlašji otrok, se igrajo tudi že starejši otroci, vendar vnašajo vanje več podrobnosti. Na primer — deklica svoji punčki pere, like in lava blekle, preoblači, jo umava in vodi na sprehod. Kako lahko poteka ustvarjalna igra, naj vam počaknemo na enem primeru.

Igra: Trgovina z igračami

Vsi otrok je že bil v trgovini. Najprej se pogovorimo, kaj vse prodajajo v trgovini z igrača-

OGLEDALO — SVETOVALEC

Nedvomno vsaka žena dočaka pogostno uporablja ogledalo, ko ureja svojo zunanjost, a to ni dovolj. Posvetujte se z ogledalom kdaj pak, ko govorite, ko se jezite nad otroki itd. Presenečeni boste, kako lahko spremene obraz gube in črte, ki nastajajo tedaj, ko se vaše vedenje izraža na obrazu. — Zato kontrolirajte mimiko obraza, ne gubite čela ne po dolgem ne počez, izogibajte se trdega izraza okoli ust itd. Samo tako se vaš obraz ne bo prezgodaj postaral.

PRIBOLJŠEK S SADJEM

Sadni puding: Dva do tri jabolka, pomaranča ali pol limone, sledkor in zavitek pudinja.

Sadje zrežemo na drobne koščke in jih poslaškamo. Če hočemo sladice izboljšati pomešamo vmes koščke biskvita ali kakih drugih piškotov, nameščenih v mešanici rumu in mleku. Vse skupaj zložimo v skledo in pustimo, da se sadje razsladčka. Medtem naredimo puding, po navodilu na zavitku. Nazadnje mu primislimo še 5 dkg margarine in še mlačno zlijemo na pripravljeni sadje. Ko se vse skupaj ohladi in strdi, puding serviramo.

SKUTINI CMOKI

25 dkg skute, 4 dkg margarine, 15 dkg starega kruha, 2 jajci — slan krop — 2 dkg margarine, žlico drobljin.

Pretlačeni skuli primešamo narančni star kruh, raznežamo margarinino in jajca. Dobro premešamo in z mokro roko oblikujemo cmoke. V slanem kropu jih kuhamo 10 minut (vreti morajo počasi), nakar jih z lopatko pobremo na krožnik in zabelimo z drobljini, preženili na margarini.

Da bo imel model harmonično celoto, ne zbirajte samo lepega kroja in lepega blaga, ampak tudi okrasne detaile. Letošnja morna predpisuje torbice večjih velikosti.

Kako ravnamo z lesenimi predmeti

Desko in vse lesene predmete takoj po uporabi umijemo, sicer se umazajo in mest vpijeta v les. Večkrat jih zdrgnemo z vrim ali s krtačo in mlom. Deske, ki diše po čebuli, ribah ali po ostrih čimbah, aplaknemo v vodi, ki smo ji prilično malo kisa. Osnazene lesene kuhiške predmete sušimo vedno na zraku.

Leseni predmeti sčasoma potemno in postanejo sivkasti. Zato je dobro, da lesene deske, žlice, kuhišnice in tudi mizo večkrat vratimo s mešanjem 1 dl mlačne vode in 1 dl vodikovega superoksida, ki ga kupimo v drogeriji ali panekod tudi v lekarni. Teko-

SOBOTA, 5. MARCA 1960

KATASTROFA V AGADIRU

Ruševine ob Atlantiku

Potres je terjal več kot 5000 smrtnih žrtev in okoli 35.000 ljudi je ostalo brez strehe

Nekaj pred polnočjo se je stresla zemlja, ki jo ni mogel nihče obvladati. Bilo je v ponedeljek, 29. februarja. To se je zgodilo na dan, ki se ponavlja vsaka štiri leta. Ta dan je bil za prebivalce maroškega Agadirja nesrečen. Najmanj 5 tisoč ljudi je zgubilo življenje, okoli 35.000 ljudi pa je ostalo brez strehe. Katastrofa kakršne ljudje že dolgo ne pomnijo.

Da, vse to se je zgodilo nekaj vojska, enote ameriškega pomorja pred polnočjo v trenutku. Velike skuge ladjevja in britanski zdravnik. Mesta ob Atlantiku s 50.000 prebivalci danes ni več. Narava ga je zbrisala z zemlje. V zadnjih letih so ga znatno obnovili. Razen tega pa je imel zelo sodobno urejeno pristanišče in industrijsko četrt. Ulice so ostale zasute, mnoge četrti mesta pa so zaradi poplav pod vodo. -m

ZA NOV CHESSMANOV TERMIN

Vrhovni sodnik zvezne države Kalifornija je v sredo, 2. marca, predsedoval seji vrhovnega sodišča, na kateri so obravnavali nov termin za izvršitev smrtne odsodbe nad Carlylom Chessmanom.

V torek pa se je sestal Kongres te države in jeli obravnavati odpravo smrtne kazni v Kaliforniji. Debata o tem je seveda tesno povezana s Chessmanovo zadevo, kajti njegova usoda je zdaj malone dočela odvisna od odločitve zakonodajcev te države.

Debato je zahteval guverner Brown, ki je, potem ko je odložil Chessmanu izvršitev smrtne kazni za 60 dni, zahteval od Kongresa, naj razpravlja na izredni seji o odpravi smrtne kazni.

Iz razdejanega mesta Agadirja sedaj izseljujejo prebivalstvo.

Maroška vlada je takoj, ko je zvedela za nesrečo, sprejela nujne ukrepe. Ranjence prepeljujejo z vsemi možnimi prevoznimi sredstvi na letališče, ki so ga spremnili v pravo bolnišnico.

Pri tem pomaga približno 50 letal iz različnih držav. Organizirati so tudi prvo pomoč, v kateri sodelujejo razen mednarodne-

Rdečega križa še francoska

zvezda, ki je terjala več kot 5000 smrtnih žrtev in okoli 35.000 ljudi je ostalo brez strehe

TONE SVETINA LOVČEVA HČI

Riše Milan Ratista

79.

80.

81.

Herman je bil sila ponosen na svojega prvega gamsa. Ko sta se vrnila domov, je Neža brž pripravila jetra, zalili pa so jih z jabolčnikom. Jozelj se je spravil potem za peč. Herman in Minka pa sta odšla do slapa. Temenica je bila v ledu. Slap je tisto preš preko stene, okrašene z zavesami le-sketojočim sveč. Herman ji je na široko govoril, kako je bilo v Stogu. Ko je omenjal drznega divjega loveca, se mu je dekle z nekim skritim ponosom v očeh prizanesljivo smehljalo. Opazil je njeno vedenje in žgoč občutek zavisti ga je zapekel v sru: »Najbrž je on tisti!«

Anglo-francoski napad na Egipt v novi luči

SKRITO PRIZNANJE

Spomini Anthonyja Edena – Namesto Jordana naj bo žrtev Egipt

Prejšnji mesec so izšli v Londonu dolgo pričakovani spomini bivšega britanskega predsednika vlade Anthonyja Edena. Knjiga obsegajo 600 strani in zajema obdobje od leta 1951 do 1957. Naslov knjige je »Poln krog«.

Najzanimivejše so tiste strani knjige, na katerih Eden opisuje skrbljeni zaradi tega, ker bi pariski sestanek, 16. oktobra leta 1956. Tega sestanka so se udeležili premier Eden, britanski namest morala Velika Britanija zunanjji minister Selvyn Lloyd ter francoski premier Guy Mollet in zunanjji minister Christian Pinné. Zgodovinsko dejstvo je namreč, da je Izrael takoj po tem sestanku napadel Egipt in da sta v znani »sueški kampaniji« sodelovali tudi Francija in Britanija.

Anthony Eden nam o tem sestanku v svojih spominih pove tole:

»Britanski in francoski voditelji so obravnavali položaj na Srednjem Vzhodu, še posebej pa večne egiptovske grožnje Izraela. Govorili so o vse pristnejšem povezovanju Egipta, Jordana in Sirije in o napadih arabskih komandosov na Izrael, ki so bili deloma pripravljeni v Jordanu.«

Bilo je jasno, da bo Izrael – razen seveda, če ni pripravljen sedeti in čakati, da ga njegovi sovražniki zadušijo in končno uničijo – kmalu moral začeti neko akcijo.«

Podoben je Vsemircem. Boljši spomin ima in pozna več dejstev. Ne potrebuje ne spanja, ne hrane. Ne mučijo ga bolezni, ne strah, ne ljubezen, ne slaba vest.

Toda on je stroj. Lahko mu storim, kar hočem, kakor lahko zdaj poškodujem to mikroutež. Če udarim po tej mikrouteži, mi udarca ne more vrniti. Tudi Daneel ga ne more. Lahko mu ukaže, naj se ustreli, in Daneel bo to storil.

Mi lahko izdelamo robota, ki bo v mnogočem podoben človeku in da ne govorimo o tem, da bi bil v nekih stvarach celo boljši. Ne moremo pa izdelati robota z občutkom za lepoto, ali z občutkom etike, ali religije. Ni načina, po katerem bi izdelali pozitronike možgane, ki bi bil, pa čeprav le za trohico, višji od nivoja brezibnega mehanizma.

Ne moremo, prokletje, ne moremo! Vsaj ne tako dolgo, dokler ne bomo razumeli, kako delujejo naši lastni možgani. Ne moremo, dokler obstajajo stvari, ki jih znanost ne more izmeriti. Kaj je ljubezen ali dobrota, ali lepota, ali umetnost? Večno se približujemo robu neznanega in poskušamo razumeti tisto, česar ni mogoče razumeti. In zaradi tega smo ljudje.

Robotovi možgani pa morajo razumeti, steer ga ne bi mogli izdelati. Taki možgani morajo biti pretehtani do poslednjega decimala, a imeti morajo svoj konec. K vragu, česa se bojiš? Robot je lahko na pogled tak kot Daneel, lahko pa je tudi kot bog, a ne bo zaradi tega nič bolj človeški od lesene klade. Ali tega ne razumeš?«

Clousarr ga je poskušal nekajkrat prekiniti, toda ni mogel zaustaviti plazu Baleyeve besed. Zdaj, ko je Baley obstal zaradi emociionalne utrujenosti, je slabotno izrekel: »Policaj se je spremenil v filozofa. Poglej, prosim te!«

R. Daneel se je spet pojavit.

Baley ga je pogledal in se namrščil, nekaj zaradi besa, ki ga še ni popustil, nekaj pa zaradi nestrnosti.

Rekel je: »Kje si se zamudil?«

R. Daneel je odgovoril: »Neprijetnosti sem imel, preden sem dobil zvezko s komisarjem Enderbyjem. Nazadnje sem zvedel, da je še vedno v svoji pisarni.«

Baley je pogledal na uro. »Zdaj? Zakaj?«

»Nastala je neka zmešnjava. V Odseku so našli mrlja.«

»Kaj? Kdo?«

»Kurir, R. Sammy.«

Baley se je zakašjal. Strmel je v robota in rekel s prepadem glasom: »Zdelo se mi je, da si rekel mrlja.«

TOVARNE BREZ POSLOPIJ

Znani sovjetski strokovnjak Aleksander Lerner, ki dela na področju avtomatizacije meni, da pri popolni avtomatizaciji proizvodnega procesa sploh ne bodo več potrebna tovorna poslopja, ampak bodo stroji lahko stali kar na prostem. Stroje bodo pred atmosferskimi vplivi zaščitili s posebnimi pokrivali in barvami.

Ta strokovnjak je tudi izjavil, da so to idejo v Sovjetski zvezzi že pričeli uresničevati. Omenil je tudi, da obstajajo za izvedbo teh načrtov možnosti predvsem marjarjev pa kaže, da je do takih v kemijski in metalurski industriji.

Ta strokovnjak je tudi izjavil, da so to idejo v Sovjetski zvezzi že pričeli uresničevati. Omenil je tudi, da obstajajo za izvedbo teh načrtov možnosti predvsem marjarjev pa kaže, da je do takih v kemijski in metalurski industriji.

edino naši dve državi učinkovite vojaške enote na tem področju.«

Ta del spominov je izrazil precej komentarjev. Uradno sta Francija in Velika Britanija po žalostnem propadu »sueške kampanije« zanikali, da bi se dogovorili z Izraelom o napadu na Egipt. Izvleček iz Edenovih memorijev pa kaže, da je do takih v kemijski in metalurski industriji.

Zato so na pariškem sestanku britanski voditelji zahtevali od Francozov, naj obveste Izrael, da se bo Velika Britanija uprla napadu na Jordan. Francozi so pristali na ta korak.

Zato so na pariškem sestanku britanski voditelji zahtevali od Francozov, naj obveste Izrael, da se bo Velika Britanija uprla napadu na Jordan. Francozi so pristali na ta korak.

»Ce bi Izrael napadel Egipt, ne pa Jordan, potem ne bi prišlo do take dileme,« piše Eden.

»Zaradi tega je na našega gledišča bolje, da Izrael napade Egipt, če že mora priti do oboroženega sponada.«

Toda, če bi Izrael napadel Egipt, potem bi se pojavila druga skrb, na primer skrb za varnost plovbe po Sueskem kanalu. Razpravljali smo o teh vprašanjih in premotrili vse njihove politične in vojne aspekte. Morali smo se dogovoriti, kakšna bi bila naša akcija v primeru napada, ker smo vedeli, da imata

Na ameriškem kontinentu se je kuga pojavila predvsem v Ekvadorju in v dveh pokrajinalah Peruja. Iz Brazilije pa so javili, da se je ta bolezen pojavila samo v enem delu države na področju Bahija. Trije posamezni primeri pa so se pojavili še v Kaliforniji, Novi Mehiki in Združenih državah Amerike.

Stevilo obolenj za kolero je bilo neobičajno majhno prav v Indiji. Tu je bilo zabeleženih 14.000 obolenj, kar je znatno manj kot v prejšnjih letih.

V vzhodnem Pakistanu je bilo v prvih devetih mesecih lani zabeleženih 5.300 primerov kolere.

Kuga in kolera sta bolezni, ki razsajata v gospodarsko neravnitvih deželah. Samo z nesrečno pomočjo razvitih dežela ju bo mogoče zatreći.

R. Daneel se ni zmedel, hitro je popravil: »Našli so robota s popolnoma deaktiviranimi možgani, če ti je tako bolj po volji.«

Clousarr se je nenadoma zasmehjal in Baley se je obrnil k njemu, ko je govoril s hripcavim glasom: »Da ne slišim besede od tebe! Si razumeš?« Odločno je odpel revolver. Clousarr je v hipo utihnil.

Baley je rekel: »In kaj potem? R. Summyju je počila elektronska cev. In kaj?«

»Komisar Enderby se je izmakal, da bi mi dal direkten odgovor. Elijah, doda imam včas, da komisar verjamem, da je nekdo namenoma deaktiviral R. Sammyja.«

Potem, ko je Baley molče poslušal, je R. Daneel resno dodal: »Ali pa – če ti je bolj všeč drugačna beseda – da ga je umoril.«

Sestnajsto poglavje

KJE JE MOTIV?

Baley je spravil revolver, toda še vedno je držal roko na ročaju.

Rekel je: »Clousarr, hodi pred nami do sedemnajstega hodnika.«

Clousarr je odvrnil: »Nisem jedel.«

»Škoda,« je nestrpno rekel Baley. »Obrok je na tleh, kamor si ga vrgel.«

»Pravico imam do obroka.«

»Jedel boš v zaporu, ali pa boš ostal brez tega obroka. Zaradi tega se ne boš umri od lakote. Pojd!«

Vsi trije so molče stopali po mreži hodnikov newyorške tovarne kvasa. Clousarr je hodil vzrvšljano pred Baleyem in R. Daneelom.

Ko sta se Baley in R. Daneel privabil vratarju in ko je Clousarr zaprosil za kratke dopust in uredil, da bodo poslali človeka, da bo očistil sobo za tehtanje in so potem vse trije zapustili tovarno in obstali ob parkiranem avtomobilu, je Clousarr rekel: »Samo trenutek.«

Ustavl se je, se obrnil k R. Daneelu in še preden se je mogel Baley premakniti, da bi ga ustavlil, je zamahnil in s plosko dlanjo z vso silo udaril robota.

»Kaj pa ti je, za vraga?« je zakričal Baley in grobo prijet Clousarra.

Clousarr se ni upiral Baleyevemu prijemu. »Dobro, dobro, grem. Želel sem samo nekaj videti.«

Jeklene kletke

40

»Z drugimi besedami,« je rekel Baley, »vrnimo se v nemoteno preteklost.«

Baley sam ni vedel, zakaj se sploh pogovarja o tem, toda v zlahku mu je plamela neka čudna vročica. »Nazaj k semenu, jaje, materinem varstvu. Zakaj ne bi stremeli k napredku? Ni kar ne zmanjšujmo števila prebivalcev Zemlje. Uporabimo ga za izvoz. Vrnimo se k prirodi, ampak k prirodi drugih planetov. Kolonizirajmo jih!«

Clousarr se je hripcav nasmejal. »In ustvarjajmo nove Zunanjne svetove? Nove Vsemirce?«

»To ne. Zunanji svetovi so naseljeni z Zemljani, ki so prišli s planetov, na katerih ni bilo Mest. Zemljani, ki so bili individualisti in materialisti. Te lastnosti so se razvile do nezdravih skrajnosti. Zdaj lahko koloniziramo nove svetove kot družba, ki je, čeprav pretirano, ustvarila nekako kooperacijo. Zdaj lahko okolje in tradicija skupno ustvarita srednjo pot, drugačno od stare Zemlje ali Zunanjih svetov. Nekaj novega in boljšega.«

Vedel je, da je vse kar govoril podobno papiginemu ponavljaju in da ponavljajo dr. Fastolfove besede, toda besede so se vsakeč iz njega, kakor da bi o tem že leta in leta premisljeval.

Clousarr je rekel: »Neumnost! Koloniziramo naj puste svetove, a pred nosom imamo svoj lastni svet. Kateri norec bi le to poskušal?«

»Mnogo noreev. In ne bi bili noreci. Imeli bi robote, ki bi nam pomagali.«

Te dni po svetu

DE GAULL V ALZIRIJI

Francoski predsednik je v četrtek zjutraj dopotoval v Alžirijo. V Parizu so objavili sporočilo o njegovem odhodu še le tedaj, ko je njegovo letalo že pristalo na alžirskih tleh. V svojem govoru officijem v Constantiu je de Gaull dejal, da bo francoska vojska še dolgo ostala v Alžiriji in da bo alžirsko vprašanje urejeno še po zmagi nad uporniki. Vsekakor malo ohrabrujoča izjava!

VOLITVE NA KOROŠKEM

V nedeljo bodo na Koroškem deželne volitve. Volili bodo 36 novih deželnih poslancev. Kandidate je postavilo 5 strank. Glavni boj pa se bije med socialistično stranko in avstrijsko ljudsko stranko v povezavi z neonacistično svobodnjaško stranko. Gre za en mandat, ki bi lahko zamagal socialistično večino v skupščini, v primeru če bi ga dobili desničarski stranki, oziroma, ki bi do kraja utrdil levico v skupščini, ce bi ga pridobila socialistična stranka. Koroski Slovenci bodo podprli socialiste.

NEMŠKA VOJSKA

Ameriški veleposlanik v Bonnu je izjavil, da v severnoatlantskem paketu proučuje možnosti, da bi dobila zahodnonemska vojska oporišč za urjenje v Veliki Britaniji. Kaže, da so zahodne sile zelo velikodušne, kar zadeva nadaljnjo oborožitev Zahodne Nemčije.

POLETI V BERLIN

Tri zapadne sile so pred kratkim sklenile, da bodo z zahodnim Berlinom vzpostavile zračni most v višini nad 3.000 metrov. Dosej so po sporazumu s sovjetskimi oblastnimi letala letala v višini do 3.000 metrov. Kaže je, da bo prišlo do novega zapleta v odnosih med Vzhodom in Zahodom, kar bo lahko vplivalo na konferenco štirih velikih. Po vseh iz diplomatskih virov pa so ZDA za sedaj opustile sklep, naj bi ameriška letala letela po zračnem mostu v višini nad 3.000 metrov. Ni pa še znano, zakaj so se ZDA odločile za ta sklep.

INCIDENT PRI GAZI

Po relativnem zatišju na izraelskih mejah, je v sredo zvezcer spet prišlo do incidenta v bližini demilitarizirane cone v Gazi. Izraelska patrulja je namreč streljala na tri ljudi, ki so baje prišli na izraelsko ozemlje iz ZAR. Dva so ubili, tretji pa je pobegnil.

LJUDJE IN DOGODKI

OBISKI

Zadnje čase je diplomatska dejavnost »velikih štirih« zelo razgibana. Vsi mrzljivo pripravljajo sestanek na vrhu, vsključno svoja stališča, razpravljajo o najvažnejših svetovnih problemih in kar je predvsem pozitivno in ohrabrujoče — govore o tem, kako izboljšati gospodarske, kulturne in druge pa tudi politične odnose med državami.

Sov. premier Hruščev pravkar prihaja z dolge poti po nekaterih azijskih državah. Brž po povratku pa se bo moral pripravljati na obisk v Franciji, ki je planiran v drugi polovici tega meseca.

Tudi predsednik ZDA Eisenhower se pravkar vrača z 10-dnevnega obiska v Brazilijo, Argentino, Čilu in Urugvaju. Kaže, da je njegov obisk podrl napovedi političnih prikazovalcev, ki so že pred potovanjem govorili o novi smeri v politiki ZDA do držav Južne Amerike. Predsednik Eisenhower se je na svoji poti lahko prepričal o željah in težnjah južnoameriškega ljudstva po napredku in neodvisnosti. Lahko je spoznal, da Združene države Amerike ne morejo več uveljavljati zastarele, polkolialne politike do teh dežel. Južnoameriške države so bile prav do pred kratkim surovinškim privesek svojega močnega severnega »soseda«. Njihovo gospodarstvo se je razvijalo zelo enostransko in je

Na vprašanja, ki jih je naše uredništvo pred sprejemanjem občinskih družbenih pianov pripravilo za vse predsednike občinskih ljudskih odborov, je tokrat odgovoril predsednik Občinskega ljudskega odbora Škofja Loka Jože NASTRAN.

»Tovarš Nastran, v kakšni fazi so pri vas priprave družbenega plana za leto 1960?«

»Celoten material predloga plana in proračuna bo do sobote, 5. marca, pripravljen. V teh dneh zasedajo posamezni sveti ObLO, ki predlog obnavljajo in predlagajo formulacijo posameznih poglavij, oziroma smernice. Zadnji bo 13. marca zasedal Svet za

Priprave na družbeni plan v Škofji Luki

PORAST NEGOSPODARSKIH INVESTICIJ

družbeni plan in finance, ki bo sestavljen končni predlog. Tega bomo poslali vsem odbornikom ljudskega odbora, ki bodo o planu razpravljali na seji 17. marca. Od 17. do 29. marca bodo zbori volivcev, 29. marca pa bo ponovna seva Sveta za družbeni plan in finance, ki bo na podlagi predlogov in popravkov pravil dokončni predlog, o katerem bo ljudski odbor sklepal na seji 31. marca.«

»In kaj je v predlogu plana za leto 1960 najbistvenejše?«

»Predvsem izpolnitveni planov način za leto 1961, ki jih je predvidel perspektivni plan. Te naloge bomo v obrti, gradbeništvu, prometu in gostinstvu letos celo že presegli, medtem ko bomo v industriji malenkostno pod predvidevanji perspektivnega plana za leto 1961.«

Predlog letosnjega plana predvideva tudi začasno več

sredstev za negospodarske investicije (268 milijonov), medtem ko gospodarske investicije ne bodo nič manjše kot lani. Med gospodarskimi investicijami za letos naj pomemben rekonstrukcija Prelinice, Ščitna, gradnja obrata Tiskanine v Gorenji vasi, dovršitev obrata Planike v Poljanah in gradnja industrijske podjetja Motor na Trati.«

Omejevanje zaposlovanja pa ne velja za Poljansko dolino, kjer imamo precej rezervne delovne sile, ki jo bomo zaposlili v nastajajočih že omenjenih industrijskih obražih, ki jih tu gradijo nekatere industrijske podjetja Škofješke in kranjske občine.«

TELESNA KULTURA

Zimska košarkaška liga

Javornik prvi

Preteklo nedeljo, 28. februarja, so v telovadnicni Srednji tehnične tekstilne šole nadaljevali zimsko prvenstvo Gorenjske v košarki. Medtem ko so ženske ekipe tekmovalje že zaključile, se moške ekipe še vedno borijo za točke. Lahko rečemo, da je prvenstvo izredno zanimivo, saj so v vodstvu ekipe, ki so bile doslej manj znane.

Zadnjo nedeljo je nastopilo pet mladiških ekip. Pravo presene-

čenje je napravila mlada ekipa z Javornika, ki je pustila za seboj že bolj izkušene ekipe. To moštvo je v odločilni tekmi premagalo Triglav s 34:33. Ostali rezultati pa so naslednji: Javornik : Škofja Loka 45:35; Javornik : Medvode 39:25; Javornik : Radovljica 37:33; Triglav : Škofja Loka 41:30; Triglav : Medvode 39:22; Triglav : Radovljica 44:38; Škofja Loka : Medvode 41:14; Šk. Loka : Radovljica 52:26; Medvode : Radovljica 49:15.

Zadnjo nedeljo je nastopilo pet mladiških ekip. Pravo presene-

LESTVICA:

Javornik	4	4	0	155:126
Triglav	4	3	0	137:124
Škofja Loka	4	2	0	158:126
Medvode	4	1	0	3
Radovljica	4	0	0	4

V edini pionirske tekmi sta se srečali ekipi Triglav I in Triglav II. Zmagala je zaslzeno prva ekipa z rezultatom 23:19.

-mž

REPUBLIŠKO PRVENSTVO INVALIDOV V SMUČANJU

Danes in jutri se bo pričelo na smučišči Vitranca v Kranjski gori republiško prvenstvo v smučanju za invalide.

Na prvenstvu bodo sodelovali invalidi iz vse Slovenije in so razdeljeni v sedem kategorij.

SPET NABIRALNA AKCIJA

Kranj, 4. februarja.

Danes je bila v prostorih občinskega ljud. odbora Kranj prva redna seja Sveta za šport in telesno vzgojo pri ObLO Kranj. Med drugim so razpravljali o predračunu Sveta za letos in o nabiralni akciji za športne objekte, ki naj bi bila letos v nekaj drugačni obliki kot lani.

VODNIŠKI TEČAJ ZA INVALIDE

Zveza Partizana Slovenije je v sredo, 2. marca, v Zavodu za rehabilitacijo invalidov zaključila desetdnevni tečaj za vodnike invalidskih oddelkov. Za konec so organizirali tudi vadbeno uro, kjer je nastopilo 12 invalidov.

MARLJIVI PLANINCI

Ziri

V teh dneh bo v Zireh občini zbor tamkajšnjega Planinskega društva. Lani je bilo delo članov tega društva izredno uspešno, saj so opravili številne naloge, ki so jih sprejeli na zadnjem občnem zboru. Redno se udeležujejo predavanj v sestankovih, ki jih prireja društvo. Vključili so se tudi v tekmovanje vseh mladiških odsekov »Gore in mladina«. Kolikor bo v prihodnjih dneh dovolj finančnih sredstev, bo to društvo obnovilo vsaj eno ali tri planinske postojanke.

S. C.

NA LIPANCI BODO GRADILI

Planinci na Bledu precej skrbijo za planinske postojanke, zlasti na Lipanci. Odročili so se, da bodo na Lipanci v prihodnje povečali postojanko za 40 novih ležišč. V ta namen bodo najeli 10 milijonov investicijskega posojila.

JERMAN DOSEGEL NAJ-BOLJŠI CAS DNEVA

Pisali smo že o nedeljskih smučarskih tekma v prvenstvu tabornikov na Gorenjskem. Danes pa je nekaj rezultatov.

Tekmovalna proga za tabornice in tabornike, ki se niso dočitali osemljajo, je starosti 18 let pa so imeli 1200 m dolgo progno z 250 m višinske razlike in je imela 15 vrat. Taborniki nad 18 let pa so imeli 1200 m dolgo progno z 250 m višinske razlike in 25 vrat.

REZULTATI — tabornice pod 18 let: Ben (Žirovica) 3:29,3; Repe (Žirovica) 3:37,4; taborniki pod 18 let: Grm (Boh. Bistrice) 1:00,8; Čeh (Jes) 1:04,0; tabornice nad 18 let: Klofutar (Kr. gora) 1:03,7; Ravtar (Kr. g.) 1:13,2; taborniki nad 18 let: Jerman (Kr. gora) 1:13,1; Blažič (Kr. g.) 1:14,7.

Organizator tekmovanja je bil taborniška četa »Triglavskih jezer« iz Boh. Bistrice. Organizacija je bila zelo dobra, prav tako pa je bilo izračunavljeno rezultativno, pa tudi tekmovanje ni teklo tako, kot je določilo Okr. starešinstvo Kranj.

Z-r

JESENICE : TRŽIČ 3316 : 3266

Tržič

V novi strelske dvoranji je bilo preteklo nedeljo prijateljsko strelske srečanje med strelci Jesenice in Tržiča. Kdo bodo srečni nagrjeni, pa bo določil žreb v sredo, 9. marca ob 16. uri v Cufarjevem gledališču na Jesenicah. Žreb je tudi tokrat potekalo v znamenju veselega popoldneva. Za humor bodo poskrbeli Lipe Revše iz Kranja, Oča s Kranja, Frenk in Grega z Jesenice, prijedljubljene popevke vam bo zaigral jesenški zabavni sekret.

predstavili pa se bodo tudi mladi talenti. Vse obiskovalec

žrebani pa o pravljeno še posebno žrebano, zato bodo morali do konca prireditve shraniti vstopnico. Na sliki je tokrat spet kopica lepih dobitkov, in sicer: tri ure — »Iskra« Kranj, velika mlečna lešnica čokolada — Gorenjska tovarna čokolade Lesce — Bled, 12 kravat z najnovejšimi vzorci — »Svilanit« Kamnik, ženske nylon nogavice in oglježnice — Trgovsko podjetje »Elita« Kranj, garnitura orodja — Tovarna kovanega orodja Kamnik, damška torbie in rokavice — Trgovsko podjetje »Moda« Kranj, okovje za smuči — »Plamen« Kropa in platineno blago za ženske obleke — »Induplat« Jarše ter blago za dve jutrišnji halji, dve pidžami in dve ženski obleki — »Tiskanina« Kranj.

Uprava in uredništvo

ZAPIS OB OBCNEM ZBORU AK TRIGLAV

Na občnem zboru atletskega kluba Triglav iz Kranja, ki je bil pretekli teden, so med drugim ugotovili, da je klub dosegel izredno lepe uspehe klub nekaterim tečavam. Tako so člani v B-programu zvezne lige osvojili 3. mesto, članice pa celo 2. S tem pa se ni vse končano. Razvoj kranjske atletike bo šel še prav gotovo navzgor, če bodo mladi atleti dobiti ustrezne atletske naprave. Volje za delo so do sedaj pokazali dovolj, toda brez pogojev za delo pa vsekakor ne bo.

Kaže, da bodo kranjski atleti slej ko prej prišli še ob skromne atletske naprave na sedanjem igrišču Triglava. Zato bo treba pohišteti z gradnjo novih, da ne bodo mladi kranjski atleti ostali brez ustreznih atletskih naprav.

TRENING ROKOMETASEV

Prihodnji teden bodo z rednimi treningi na prostem pričele vse ekipe kranjske Mladosti. Se posrebej se je za nastop v spomladanskem delu tekmovanja v republiški rokometni ligi pripravila prva moška ekipa. V tem delu tekmovanja bo nastopila nekoliko oslabljena, ker bodo nekateri dobiti igralci Andrej Colnar, Mitja Krampelj in Janez Zavrl odšli na odsluženje vojaškega roka. Toda klub temu upajo, da bodo ponovili uspeh, ki so ga dosegli v jesenskem delu tekmovanja.

GLAS GORENJSKE

Izdaja CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor.

GLAVNI UREDNIK: Slavko Beznik Tel.: uredništva 475, uprave 397 — Tekoči račun pri Komunalni banici v Kranju 607-70-1-135 — Izhaja ob ponedeljkih, sredah in sobotah — Letna naroč. 900 din, mesečna 75 din.